

Gemeenteraad.....	2
1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststellen agenda	2
3. Bekrachtiging geheimhouding.....	2
- De bijlagen 1 en 4 van raadsvoorstel Resultaten herzieningen grondexploitaties 2022 2	
- De bijlage van raadsvoorstel Herziening grondexploitatie Meerstad	2
4. Bespreekstukken.....	2
a. Noodpakket energiekosten en inflatie.....	2
- M01: Een lening is geen voorliggende voorziening	7
- M02: Energietoeslag ook voor studenten	7
- M03: Externe second opinion.....	7
- M04: Grote huishoudens.....	7
- M05: De sociale basis moet blijven	7
- M06: Aandacht voor alle groepen	7
- M07: Schaf tijdelijk de belastingen en BTW op energierekening af.....	7
- M08: 3 miljoen Rijk voor studenten	7
- M09: Doeltreffendheid koopkrachtpakket.....	7
- M10: Niemand in de kou	7
5. Sluiting.....	41

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 12 OKTOBER 2021 15.30 UUR

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), J. Bushoff (PvdA), R. Gierkerk (PvdA), I. Huitema (PvdA), J. van Veen (PvdA), E. van der Weele (PvdA, J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), W. Koks (SP), H. de Waard (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), S. Bosch (Student&Stad), M. Goodijk (Student&Stad), K. de Groot (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), S. Wennink (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Gemeenteraad

1. Opening en mededelingen

00:11:47

Voorzitter: Dames en heren, ik open de vergadering. Dit is een extra raadsvergadering aangezien het college gisteren, en dat was ook echt gisteren, een brief heeft vastgesteld om een pakket samen te stellen teneinde de gevolgen van de inflatie en de energiecrisis in de gemeente Groningen zo veel mogelijk voor de inwoners op te vangen en wij als gemeenteraad en college uiteraard heel benieuwd zijn naar de opvattingen die daarover leven. De gedachten zijn vervat in een brief. Dat betekent dat er nog een raadsvoorstel gaat volgen. Daar vinden de definitieve besluiten plaats en daar zal ook een aantal verordeningen aan de orde moeten worden gesteld, maar het is dus van belang dat we nu van elkaar vernemen wat we vinden van het pakket dat gisteren is geformuleerd. Dus het gaat in ten minste twee rondes. Ik meld dat afwezig zijn: mevrouw Mariska Sloot van de Stadspartij 100% Groningen, mevrouw Pestman voor de Partij van de Arbeid en mevrouw Middelhuis van GroenLinks. Ik meld ook dat de heer Rustebiel van D66 iets later zal komen in deze vergadering. Dan zijn we voor het overige bijna compleet, maar dat komt wel.

2. Vaststellen agenda

Voorzitter: Kunnen wij de agenda zo vaststellen? Dan is de agenda zo vastgesteld.

3. Bekrachtiging geheimhouding.

- *De bijlagen 1 en 4 van raadsvoorstel Resultaten herzieningen grondexploitaties 2022*

Voorzitter: We hebben nog de geheimhouding te bekrachtigen van een bijlage één en vier van het raadsvoorstel Resultaat herziening grondexploitaties. Dat is nummer 51, 14, 98, 2022.

- *De bijlage van raadsvoorstel Herziening grondexploitatie Meerstad*

Voorzitter: En bijlage van het raadsvoorstel herziening grondexploitaties Meerstad 52, 81, 244. Ook van 2022 kan dat zo worden vastgesteld. Voor degene die op de tribune zit en denkt: wat is dat voor geheimzinnig gedoe? Het hangt samen met de financiële positie van de gemeente en we willen met name marktpartijen ook weer niet wijzer maken dan strikt nodig is als ze intekenen op iets, dus vandaar dat het even geheim is. Dan komt er vanzelf weer een moment waarop we dat gaan opheffen. Ook dat besluiten we af en toe.

4. Bespreekstukken

a. Noodpakket energiekosten en inflatie

Voorzitter: Dan hebben we als agendapunt vier, dus de brief die het college heeft verspreid over het gevolg van inflatie en de energiecrisis. Die is ook toegelicht in een persconferentie. Iedere fractie heeft ongeveer zes minuten spreektijd. We hebben iets meer ruimte aan de achterkant georganiseerd door een agendapunt dat daar stond in een commissie te gaan verplaatsen. Daar gaat de agendacommissie zich over buigen. Er zijn ook een aantal moties ingediend. Als eerste krijgen natuurlijk onze gasten, die ik vanaf deze plaats van harte welkom heet, ook de andere het woord. De sprekers, dat zijn er volgens mij zeven in getal, die hebben drie minuten spreektijd. Dat lijkt wat kort, maar het moest allemaal een klein beetje in de marge gefrommeld worden, dus ik reken op uw begrip. Ik wou beginnen met

Albert Vogt namens het oude RKZ en De Poli van het oude RKZ. Wie kent het gebouw niet? Een doorluchtig gebouw, mogen we wel zeggen, met een rijke geschiedenis die begonnen is toen u nog niet eens geboren was, maar toch doe maar.

00:23:26

De heer Vogt: Goedemiddag aanwezigen. Bedankt voor uw uitnodiging. Dat wordt zeer gewaardeerd. Mijn naam is Albert Vogt en ik sta hier namens het oude RKZ en haar zusterorganisatie De Poli samen te vinden in de wijk Helpman. In het RKZ wonen zo'n 250 mensen in een voormalig ziekenhuis dat in 1979 werd gekraakt een paar jaar later als woongroep is gelegaliseerd. De groep is erg divers, met leeftijden van nul tot tachtig jaar, waarin het oude RKZ zelf als coöperatie middels verschillende commissies waar iedereen een steentje aan dient bij te dragen in de vorm van zelfwerkzaamheid. Naast een woongroep zijn we ook een sociaal-cultureel centrum zonder winstoogmerk met een concertzaal, een theater, een bioscoop, een dagcafé, betaalbare eetgelegenheden, ateliers, oefenruimtes en nog meer voorzieningen waar ook niet-bewoners van mee kunnen genieten. Dit alles wordt draaiende gehouden, dus door vrijwilligerswerk van onze bewoners. Als bewoners zijn we ook verantwoordelijk voor het onderhoud van het pand. Het pand is inderdaad zo een 100 jaar oud, maar wij onderhouden het zelf al 43 jaar. Dit doen we dus door zelfwerkzaamheid en deels besteden we dit uit, maar alles wordt tot nu toe uit eigen zak betaald. Wij zijn echter niet de eigenaar van het pand. Dat is Nijestee. Door deze legale constructies vallen wij vaak tussen wal en schip wat overheidssteun en subsidies aangaat. We zijn al meer dan tien jaar bezig met het verduurzamen van ons pand en dat betalen we dus uit eigen zak, terwijl een groot gedeelte van onze huishoudens minima inkomen heeft. Bovendien hebben wij als bewoners meestal geen recht op zaken als huursubsidie, omdat we faciliteiten zoals keukens en badkamer collectief delen. Het RKZ heeft een vast energiecontract tot 2024 wat ook eventueel nog opgebroken kan worden als het allemaal heel erg gek wordt. Dus we zitten niet acuut in de penarie zoals onze medegenoten die hier ook zijn, maar er moeten dringend regelingen komen voor onze uitzonderlijke woonsituaties. Alternatieve woonvormen zijn juist nu in deze woningcrisis een interessante en belangrijke speler. De gemeente noemt zowel in haar woonvisie 2020 alsook in het coalitieakkoord van 2022 dat ze broedplaatsen wil faciliteren en stimuleren. Dit is het moment om bestaande broedplaatsen te helpen overleven en hun culturele bijdragen aan de stad Groningen te segmenteren. Over twee jaar is het oude RKZ als woonvereniging 45 jaar jong en ons pand 100 jaar oud. We hebben de ambitie en wil om niet alleen te overleven, maar ook om een toonaangevend voorbeeld te kunnen zijn in Nederland van zelforganisatie en een gezonde energietransitie in een groene toekomst. Wij moeten net als particulieren en bedrijven aanspraak kunnen maken op subsidies en ondersteuning voor verduurzaming en een energietransitie zoals bijvoorbeeld zonnepanelen op onze grote daken, een energieopslag in onze kelder en ga zo maar door. Er is niets belangrijker voor ons dan betaalbare verduurzaming die het voortbestaan van onze collectieven en onze bijdrage aan Groningen kan verzekeren. Dank u wel voor uw aandacht en inzet.

00:27:15

Voorzitter: Ik begrijp dat het verleidelijk is om bijdrage met applaus te ondersteunen, maar dat is niet gebruikelijk, dus ik wil u verzoeken om dat niet te doen. U mag wel heel breed lachen natuurlijk, als iemand iets zegt wat u aanstaat. Dan zijn we bij [onhoorbaar] en die

komt namens het Eikhuis en de GEMa. U heeft gezien hoe kort drie minuten is, dus we gaan eens kijken of het u lukt.

00:27:45

Speaker 3: Goedemiddag allemaal bedankt dat ik hier mag spreken vandaag. Ik sta hier namens woongroepen GEMa en [onhoorbaar] IJkelstein en namens hen wil ik ook het RKZ bedanken voor het aankaarten van punten die voor ons ook heel erg van belang zijn. We begrijpen hun frustraties en staan volledig achter wat Albert net heeft verteld. Bij GEMa en IJkelstein zitten we respectievelijk in twee woningen, waarvan twee in een cimeter staan, en daarom wil ik vandaag hier het punt aankaarten van het energieplatform waar wij weer ook tussen wal en schip vallen. Wij komen dus niet in aanmerking voor dat prijsplafond omdat wij allebei ruimschoots boven het volumeplafond komen vanwege het feit dat wij met meer dan zes mensen in beide gevallen wonen. Dit ondanks dat we de afgelopen maanden uitermate ons best hebben gedaan om ons energieconsumptie omlaag te drukken en het lijkt erop dat onze maandelijkse lasten alsnog hoger zullen worden, ondanks dat we eerder minder hebben verbruikt dit jaar. Ook al komt er langzaam draagvlak, en zoals sommigen zagen, is er gisteren een motie aangenomen in de Tweede Kamer die over woonblokken gaat die collectief onder één meter zitten. Alleen, dat is een eerste stap, maar daar wij met GEMa en IJkelstein niet heel warm van, omdat wij heel vaak tussen wal en schip vallen vanwege onze bijzondere constructies die het lastig maken om in aanmerking te komen voor gestandaardiseerde maatregelen van de Rijksoverheid. Twee punten zijn hiervan belang. Ten eerste, ook al zou collectief wonen onder een prijsplafond komen, zijn wij als woongroepen verplicht om zakelijke contracten af te sluiten met energieleveranciers waardoor we vaak dus niet in die maatregelen komen. Ten tweede, we wonen meestal in verouderde monumentale panden en zijn daar, zoals eerder verteld, niet de eigenaar van. Hierdoor bevinden we ons in een situatie waarin we een energielabel F of G hebben en we er weinig aan kunnen doen, omdat wij zelf niet kunnen verduurzamen. Aangezien we niet de eigenaren zijn, maar het verhuren kunnen we dus geen aanspraak maken op subsidies om ons energielabel omhoog te krijgen. Onze woongroepen, corporatie ook Najestee is van plan om een plan neer te zetten, maar het lijkt erop dat dat tot 2025 nog tot niks gaat leiden, aangezien heel veel instanties akkoord moeten gaan met plannen die gaan over de verduurzaming van monumenten. Dus wij zullen deze label dragen tot de minste 2025 en wij, zoals veel woongroepen. Zitten wel met een variabel contract, waardoor we dus een torenhoge rekening zullen krijgen in woningen waar veel mensen zonder een huursubsidie kunnen zoals eerder gezegd. Hopelijk kunnen we door onze situatie aan te kaarten een aanzet gegeven tot maatregelen die ons wel kunnen helpen en iets specifieker gericht zijn voor woongroepen. Bedankt voor jullie tijd.

00:30:55

Voorzitter: Dank u zeer. Dan komen we bij Jeroen Hoekstra, namens De Biotoop.

00:31:09

De heer Hoekstra: Beste raadsleden, ik ben Jeroen Hoekstra en ik spreek namens de bewoners en bedrijven van De Biotoop. In De Biotoop wonen ongeveer 180 mensen, waaronder de tientallen kinderen. Er zijn ongeveer 120 bedrijven met samen 100 werknemers. In deze creatieve broedplaats is onder andere een studiehulp gevestigd waar dagelijks tientallen scholieren geholpen worden: BSO landschapsarchitecten, fotograferen,

een congrescentrum en nog veel meer. De Biotoop verkeert in directe nood. De al in de afgelopen jaren fors gestegen prijzen van de woningen en werkplaatsen dreigen per 1 november nog eens te verdubbelen. De oude verwarmingsinstallatie is niet verduurzaamt en zorg acuut voor een grotere stijging dan bij traditionele woningbouw. De meeste bewoners en bedrijven vallen momenteel buiten de boot van wat toeslagen en andere tegemoetkomingen betreft, en er woont een groot aantal mensen met een laag inkomen en weinig financiële reserves. Dit levert voor een heel aantal bewoners en bedrijven een acuut groot financieel probleem op. Bewoners zeggen de huur op of overwegen dat. Het dreigt leegloop waardoor het voor de achterblijvers nog moeilijker wordt om de gestegen kosten te dragen. Mensen hebben daarnaast enorm in hun kale laboratoriumwoning geïnvesteerd om die voor langere tijd of voor een gezin met kinderen bewoonbaar te maken. Ze kunnen nergens anders heen en ze zullen mogelijk daardoor betalingsachterstanden accepteren en schulden opbouwen. Het dreigt straks door besparingen soms heel koud te worden, praktisch ongeschikt voor bewoning. Het bestaan van De Biotoop staat nu op het spel. Nu de motie van Omtzigt is aangenomen wordt er gewerkt aan een prijsplafond voor de energiekosten en De Biotoop en andere wooncomplexen met collectieve verwarming en één meter. Die motie is nog steeds geen directe oplossing voor de problemen die dreigen te ontstaan voor de bewoners die de verdubbeling niet kunnen betalen. Een overbruggingsregeling of het direct overnemen van het energiecontract van De Biotoop door de gemeente om de lasten te normaliseren zou hierin kunnen voorzien. Het gaat om een noodvoorziening. Beste raadsleden, u beslist volgende maand over de aankoop van De Biotoop en de Hortus. Het is niet alleen een bijzonder stuk grond met historische waarde en daarin een Chinese tuin. U krijgt de verantwoordelijkheid over mensen, kinderen, arbeidsplaatsen en een levende gemeenschap. De Biotoop is een creatieve broedplaats en is gegroeid tot een unieke plek met een bijzonder de sociale, culturele functie, zowel in Haren als Groningen. De bewoners van De Biotoop hebben net als soortgelijke woonvormen een directe oplossing op maat met toekomstperspectief nodig om te overleven leven. Velen van hen kunnen niet wachten. Ik dank u hartelijk voor uw tijd.

00:34:08

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ben ik bij Gerjo van Dam namens het woonwagencamp aan het Hoendiep.

00:34:18

De heer Van Dam: Goedemiddag allemaal, mijn naam is Gerjo van Dam. Ik woon op het terrein aan het Hoendiep 150. Ik ben ook werkzaam in De Biotoop overigens, maar daarvoor sta ik hier niet. Ik ben lid van de bewonersvereniging Hoendiep. Deze vereniging huurt nu meer dan 21 jaar dit terrein van de gemeente. De huidige samenstelling van bewoners bestaat uit 24 mensen, dit zijn vijftien huishoudens. Deze zijn alle aangesloten onder één meter. Tegenwoordig wonen zes mensen hier in woonwagens en de rest in een huisje. Wij hebben geen gasaansluiting en wij verbruiken aan elektriciteit gemiddeld 2.300 kilowattuur per huishouden per jaar. Ook wij zien in dat we wellicht niet onder een eventuele nieuwe regeling zullen vallen, aangezien ook wij een verplicht zakelijk contract hebben voor één aansluiting. Ons collectief verbruikt 35.000 kilowattuur in totaal, waarvan we misschien dus voor een kleine 3.000 kilowattuur een vergoeding krijgen, volgens onze elektriciteitsleverancier Greenchoice. Er hangt dus ons boven het hoofd dat wij voor 32.000

kilowattuur de volle prijs gaan betalen, terwijl wij het per huishouden redelijk goed doen qua elektriciteitsverbruik en zonder gasaansluiting. Alleen worden wij door onze energieleverancier en de overheid dus niet gezien als vijftien huishoudens, maar als een vereniging en dus die ene aansluiting. Voor de bewoners is dit geen goed vooruitzicht, aangezien hier voornamelijk mensen met een kleine beurs wonen. Ik sluit me ook aan bij het verhaal wat Dino en anderen net vertelde over de subsidieaanvragen en dergelijke. Daar komen wij dus ook niet voor in aanmerking, gezien onze situatie. Dank u wel.

00:36:09

Voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij Robin van den Berg, Marcus Bond Precaire woonvormen.

00:36:27

De heer Van den Berg: Goedemiddag. Ik sta hier dus namens de Bond Precaire woonvormen vandaag. We zijn een organisatie die voortkomt uit het opkomen voor bewoners die in antikraak wonen, maar de laatste tijd zien we steeds meer mensen die tijdelijk, onzeker en te duur wonen, en die ondersteunen wij ook, zoals op dit moment de bewoners van de Sugar Homes, het container- en woningcomplex bij de Suikerunie. Ook daar zagen we ineens een hele hoge huurverhoging in verband met de energierekening. Zo werd gebracht en nu krijgen dus ook deze aanwezige wooncollectieven zo'n huurverhoging aangepraat. Het is natuurlijk mooi dat de politiek hierbij betrokken is en hier iets aan probeert te doen, maar bewoners kunnen ook zelf veel doen, want misschien doen ze dat niet omdat ze de indruk hebben dat zij geen huurrecht hebben en dat ze daarom niet in hun recht staan om zomaar in actie te komen. Vaak is dat niet zo. Bewoners die meer dan zeven jaar op dezelfde plek wonen op een tijdelijk contract hebben daarmee recht op een vast contract en een bruikleencontract moet worden uitgesplitst naar kosten. Als daar nog een bedrag overblijft na kosten, dan is er sprake van huur. Op het moment dus dat het om een inclusieve huur gaat, moet deze huur worden uitgesplitst en de energiekosten moeten daarin wordt gerechtvaardigd. Je kan dat ook met terugwerkende kracht doen. Dus wanneer er nu een verhoging wordt ingebracht vanwege de stijgende energiekosten, dan moet er ook worden gerechtvaardigd dat die energiekosten eerder betaald zijn. We raden bewoners daarom aan om niet zomaar deze huurverhoging te accepteren, en niet te tekenen voor die huurverhoging en als ze daar hulp bij willen, kunnen ze contact met ons zoeken. Mijn vraag aan de raad is: wordt hier niet een probleem dat bij de eigenaar hoort te liggen, neergelegd bij de bewoners en bij de politiek? Bedankt.

00:38:39

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ben ik bij Lenze hofstee van Carex.

00:38:54

De heer Hofstee: Lenze Hofstee, algemeen directeur van de Carex groep en direct verantwoordelijk voor De Biotoop. Misschien voor uw goede begrip, Carex huisvest op structurele basis ruim een procent van de hele bevolking van deze stad. Dat doen we al heel lang en dat doen we uitsluitend in tijdelijke omstandigheden en vaak zijn dat grote gebouwen zoals De Biotoop, slecht geïsoleerd, volstrekt verouderde installaties en daardoor hoog in warmteverbruik en hoog in het elektriciteitsverbruik. Vorig jaar om deze tijd heeft Carex in De Biotoop en in veel andere grote gebouwen vanwege de energielasten die stegen, de tarieven moeten verhogen met een kwart tot eenderde. Dat was voor heel veel van de

mensen die via ons wonen echt enorm zwaar, want veel mensen komen we bij Carex terecht omdat ze al niet breed hebben. Als wij wat wij nu voor onze kiezen krijgen aan energiekosten dat rechtstreeks doorberekenen aan de mensen die wij onder dak hebben, betekent dat gewoon dat een heel groot deel van al deze mensen op straat komt te staan, nog deze herfst. Mensen hebben geen alternatief. Dat is gewoon echt niet op te brengen, dus ik hoop van harte dat jullie als gemeenteraad gaan zorgen dat Carex, als het kan, binnen een week een telefoontje krijgt van de gemeente met: "Jongens en meisjes, wij gaan jullie helpen. We gaan zorgen dat er een tijdelijke regeling komt, in elk geval voor deze winter en de volgende winter, dat Carex de tarieven in dit soort gebouwen niet zodanig hoog hoeft te verhogen dat al deze mensen op straat komen te staan." Wat betreft De Biotoop tot slot, als jullie straks de trotse eigenaar zijn van deze gave broedplaats alsjeblieft help ons om meteen in gang te zetten dat De Biotoop aangesloten wordt op aardwarmte, dat het dak -de dakbedekking is helemaal versleten- vervangen wordt en dan kunnen we dat mega dak vol leggen met zonnepanelen. Dat zijn de echte oplossing. Dank u wel.

00:40:58

Voorzitter: Dank u zeer. Dan tot slot van de sprekers Anneke Diederik, namens het bestuur van Schots en Scheef.

00:41:11

Mevrouw Diederik: Goedemiddag, ik ben Anneke Diederik. Namens Schots en Scheef en het bestuur wil ik vertellen dat wij natuurlijk ook ontzettend veel moeilijkheden met gas en vooral elektriciteit hebben, want alles wat in ons huis is, wordt elektrisch bestuurd: de deuren, rolstoelen, alles wat u maar kunt bedenken is allemaal elektrisch, dus we komen sowieso boven alles uit. We hebben al dingen geprobeerd, maar een heleboel mensen hebben geen vast inkomen om grote dingen te betalen. Bijna allemaal hebben ze een uitkering, dus ik hoop dat jullie ons ook meenemen in jullie fantastische denkwijze zoals jullie dat zullen bedenken. Ik hoop dat we mee mogen en als jullie nog meer informatie willen hebben, dan ben ik graag geneigd om nog meer te vertellen, maar drie minuten is wel heel kort.

- *M01: Een lening is geen voorliggende voorziening*
- *M02: Energietoeslag ook voor studenten*
- *M03: Externe second opinion*
- *M04: Grote huishoudens*
- *M05: De sociale basis moet blijven*
- *M06: Aandacht voor alle groepen*
- *M07: Schaf tijdelijk de belastingen en BTW op energierekening af*
- *M08: 3 miljoen Rijk voor studenten*
- *M09: Doeltreffendheid koopkrachtpakket*
- *M10: Niemand in de kou*

00:42:26

Voorzitter: Dank je wel, Anneke. We gaan over tot behandeling van een tiental moties die zijn ingediend rondom de brief van het college, maar we hebben ook nog een aardig moment. Dat is de maidenspeech van Elte Hillekens van GroenLinks en omdat ze er best een beetje nerveus voor is, begreep ik van de fractievoorzitter, mag zij beginnen?

Mevrouw Hillekens: Dank u wel, voorzitter, dat klopt ook wel een beetje. Ik wil in ieder geval beginnen met het bedanken van alle insprekers. Ik denk dat we de woorden luid en duidelijk gehoord hebben en dat we de urgentie voelen die jullie hier gedeeld hebben. Voorzitter, het is een eer om juist over dit onderwerp een maidenspeech te mogen houden. In het pakket dat voor ons ligt, waarmee we zo onwijs veel inwoners van Groningen vooruit kunnen helpen, zie ik wat mij ooit, niet al te lang geleden, want zo oud ben ik niet, de politiek in trok. Wat hier namelijk voor ons ligt, is een grootste poging om rechtvaardigheid teweeg te brengen. Voorzitter, het zou raar zijn als ik de politiek in was gegaan om normaal te blijven doen en zo al gek genoeg te blijven doen. Er zijn in deze gemeente, in dit land te veel mensen voor wie normaal niet goed genoeg is. Voor hen ontbreekt rechtvaardigheid. Zij zijn het slachtoffer van grootste misstanden zoals uitsluiting, bevoordeling of ongelijkheid. Deze mensen hebben onze gemotiveerde inzet nodig, dat we niet wachten tot een ander met oplossingen komt, maar dat we zelf op de bres springen. De eerste keer dat ik zelf in die bres sprong was in 2018 toen een groep studenten het academiegebouw bezette. Internationale studenten werden met allerlei mooie beloftes naar Groningen toe gelokt, keken ernaar uit om hier te gaan studeren in de mooiste studentenstad van dit land, maar stuitten hier vervolgens op een situatie waar ze geen huisvesting konden ondervinden. Ze vielen buiten de boot. Hun normaal was niet hetzelfde normaal als dat van zoveel andere studenten. Dit onrecht bracht mij dat jaar naar de trap van het academiegebouw samen met andere jonge mensen die datzelfde voelden. Hebben we met die actie het huisvestingsprobleem opgelost? Nee, maar we deden wel wat en dat is het met rechtvaardigheid. Het najagen ervan, dat mag je nooit opgeven. Je moet bewegen, spreken, durven, je moet er zijn voor de mensen die het nodig hebben. Mijn fractie ziet dit ook in dit noodpakket/ We zijn blij dat het college actief rechtvaardigheid najaagt met deze tijdelijke maatregelen. Groningen zit niet stil terwijl we wachten op Den Haag. Nee, Groningen, die neemt de regie. Hebben we daarmee de zilveren kogel om ongelijkheid de wereld uit te bannen? Natuurlijk niet. Ook dit pakket schiet op sommige pakketten tekort, maar mensen die in één klap perfectie willen, zijn mensen die uiteindelijk alleen maar stil zitten, want inderdaad, voorzitter, ook met dit pakket zijn we er niet. Mensen in een collectieve woonvoorziening zoals het oude RKZ, De Biotoop en al die andere sprekers die we vandaag hebben gehoord, daar moeten we de aankomende periode aandacht voor houden en echt blijven houden. Het is ook belangrijk om te kijken wat we met dit pakket wel kunnen bereiken. Niet alleen zorgen dat de energietoeslag bij een grotere groep mensen terechtkomt, maar we vullen hem ook nog aan voor de groep die deze eerder al ontving. Dit is voor heel veel van onze inwoners echt een enorme verlichting op de korte termijn. Daarnaast investeren we in een sociale basis, want veel mensen in de stad helpen elkaar al. Door de hele gemeente zien we initiatieven voorbijkomen van mensen die zelf de handen uit de mouwen steken om hun burens te ondersteunen. Dit pakket biedt die mensen de ondersteuning om dat te doen en te blijven doen, want alleen samen kunnen we deze crisis aan. Voor ons ligt een noodpakket om de mensen die het moeilijk hebben daadwerkelijk te helpen, om hun normaal wat beter te maken en om hun leven wat rechtvaardiger te maken. Daarom ben ik trots dat ik hier zit, dat ik hier spreek en dat ik me hiervoor inzet, dat dat net iets jongere meisje dat vier jaar geleden op de trap van het academiegebouw zat en het huisvestingsprobleem niet kon oplossen nu in een zetel in de gemeenteraad zit en kan een grote impact maken op het

leven van onze Groningers. Wie weet wat we kunnen doen na nog vier jaar niet stil zitten en de rechtvaardigheid na te jagen. Dank u wel.

00:47:26

Voorzitter: Nou denken de mensen op de publieke tribune: hoe kan het dat er nu wel geklapt wordt, maar dat is bij een maidenspeech te doen gebruikelijk. Ook gebruikelijk is dat degene die de maidenspeech heeft gehouden iedereen trakteert.

00:47:42

Mevrouw Hillekens: Volgende keer misschien.

00:47:43

Voorzitter: Een volgende keer misschien, maar gelukkig heeft mevrouw Van der Wee daarin voorzien, dus we wachten dat rustig af. Ik ga gewoon maar een beetje kriskras door de raad heen en dan komen we vanzelf wel tot het punt. Tiental moties worden in één keer door de woordvoerders besproken. Als u een laptop heeft, kunt u zien hoe de tekst precies luidt. Dan komt het college met een reactie op de woordvoering en eventueel daarna nog de raad om daarop te reageren, te verduidelijken en dan gaan we stemmen over de moties. Dan begin ik gewoon maar eens een keer aan de rechterkant bij de Partij van de Arbeid.

00:48:55

De heer Bushoff: "Ik heb geen idee hoe ik de winter door moet komen", aldus Hilde, een alleenstaande moeder met een laag inkomen. "De energierekening is met 1.000 euro gestegen, een doos patat is weer vier euro duurder geworden. Het gaat zo niet meer", aldus Kamal van cafetaria Het Vosje. "We willen niet kiezen tussen een hogere contributie of koud douchen en een koude kantine", aldus een aantal Groningse sportclubs. "Mijn neef zijn energierekening is van 200 euro naar 1.271 euro gegaan. Onbetaalbaar voor hem en zijn vriendin als starter. Ik maak mij grote zorgen", aldus Joke. Voorzitter, het zijn enkele schrijnende voorbeelden van inwoners wiens bestaanszekerheid onder druk staat, van kleine ondernemers die met de handen in het haar zitten, van verenigingen voor sport en cultuur die het hoofd amper meer boven water kunnen houden. De overheid moet dus te hulp schieten en dat doet de Rijksoverheid en dat is goed, maar wel te laat en deels ook ontoereikend, dus is ook actie van de gemeente vereist. De PvdA-fractie heeft daar weken geleden om gevraagd en concrete voorstellen voor gedaan. Dit college en deze coalitie komt nu met een crisispakket van ongekende omvang. Ruim 17 miljoen euro gaan we nog dit jaar uittrekken om mensen, kleine ondernemers en verenigingen te helpen en dat kenmerkt deze coalitie: doen wat nodig is en investeren in wat van waarde is, bestaanszekerheid bieden voor iedereen. Voorzitter, ik wil ook realistisch zijn en eerlijk over het feit dat we hiermee niet alle problemen zullen oplossen.

00:50:49

Voorzitter: Het CDA.

00:50:52

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het moet me toch een beetje van het hart, want wat me toch een beetje stoort aan de heer Bushoff is dat we hier vorige week ook als gehele raad bij elkaar zaten nadenkend over het pakket wat het college en ambtenaren keihard aan gewerkt hebben en dat hij toch elke keer, en u doet het ook op Twitter, elke keer het frame doet: "Kijk eens wat wij hier doen. Kijk eens wat Den Haag niet doen." Is de

heer Bushoff daar zich daarvan bewust? Is hij zich bewust van dat frame of kunnen we meer kijken naar wat we hier als raad doen en wat Den Haag ook doet?

00:51:31

De heer Bushoff: Voorzitter, wat ik ook vaker doe, twee dingen daarover. Eén, u was net wat te vroeg met uw interruptie, want u vraagt ook nog complimenten van mij later in mijn betoog, net als meer mensen in deze raad, want volgens mij is het inderdaad een gezamenlijke inspanning. Dat is één. Het tweede is, voorzitter, dat ik ook heb gezegd dat het goed is dat het Rijk, het kabinet, met geld over de brug komt, maar dat ik ook constateer dat het te laat en deels ontoereikend is en dat dat ook maakt dat wij als gemeente genoodzaakt zijn om ook met een crisispakket te komen. Een crisispakket van ongekende omvang, maar tegelijkertijd ook een pakket waarmee we, zoals ik al zei, niet alle problemen zullen oplossen en daar moeten we ook over eerlijk over zijn, want voorzitter, er zitten weliswaar misschien miljoenen in voor studenten, maar Student en Stad benoemd terecht misschien wel te weinig. Het CDA wil wellicht meer geld voor sportverenigingen en er zijn weer andere partijen die zeggen: "Nee, we moeten meer geld aan minima uitgeven." Dat kenmerk de ingewikkeldheid en tegelijkertijd ook de kracht van dit maatregelenpakket. De ingewikkeldheid dat binnen het crisispakket meer doen voor de ene groep automatisch leidt tot minder doen voor een andere groep.

00:52:52

Voorzitter: De heer De haan.

00:52:56

De heer De Haan: Voorzitter, nou stonden we vorige week donderdag gebroederlijk zij aan zij tijdens het protest voor de energietoeslag. Daar protesteren we omdat we het onterecht vinden dat studenten die energietoeslag niet krijgen, omdat Den Haag andere keuzes maakt, en precies het dilemma wat u nu stelt, is natuurlijk ook precies het dilemma wat ze in Den Haag hebben, wat het kabinet heeft. Bent u het met mij eens dat u nu precies dezelfde keuze maakt waarvoor u donderdag stond te protesten met rode jas en al, als ze in Den Haag ook doen, dat ook wij hier, ook uw college, de student vergeet.

00:53:38

De heer Bushoff: Voorzitter, dat ben ik niet met het CDA eens en ik zal ook aan het eind nog eventjes aan de hand van enkele moties die daar zijn over ingediend, toelichten waarom niet. Dus ik kom daar op het eind van mijn betoog nog eventjes op. Ik heb wat tijd ingeruimd als het goed is om daar echt eventjes de aandacht voor te hebben, dus daar ga ik mijn best voor doen. Voorzitter, ik noemde het al, de ingewikkeldheid van dit pakket is dat als je meer doet voor de ene groep, dat ten koste gaat van de andere groep en dat is tegelijkertijd ook wel de kracht van dit pakket, dat we alle groepen in zekere mate en zoveel als mogelijk met dit pakket helpen, en wellicht niet zo veel als naar wens van elke partij afzonderlijk, maar wel naar de wensen van alle partijen hier bij elkaar, want voorzitter, en dat wou ik nog benoemen als antwoord op de vraag van het CDA, volgens mij hebben we alle partijen hier aan de hand van schriftelijke vraag, aan de hand van mondelinge vragen, aan de hand van de inbreng van vorige week, geprobeerd om aan te geven dat we iets moeten doen voor al die verschillende groepen in onze samenleving die het ontzettend moeilijk hebben. Ik denk dat het lastig is om al die afzonderlijke groepen apart helemaal te bedienen, maar ik denk wel

dat het gelukt is met dit maatregelenpakket om zoveel mogelijk groepen zo goed als mogelijk te helpen.

00:54:53

Voorzitter: D66.

00:54:55

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. We moeten iets doen. Daar ben ik het volledig mee eens. Ik zou graag van de heer Bushoff willen weten of de kracht van het pakket zo veel mogelijk, zo goed mogelijk voor zoveel mogelijk mensen het goede doen, ook tegelijkertijd het zwakke punt is van dit pakket, dat we zo veel beloven, dat we maar twee maanden hebben en daarmee misschien ook inwoners kwijtraken, omdat we die misschien niet helemaal waar kunnen maken. Ik ben benieuwd hoe de heer Bushoff daarnaar kijkt.

00:55:25

De heer Bushoff: Ik ben het wel eens met D66 dat het de kunst is om ervoor te zorgen dat de maatregelen en het geld dat we nu uittrekken ook daadwerkelijk bij de mensen terecht komt zodat ze ook echt geholpen worden. Daarom hebben we met dit maatregelenpakket er ook voor gekozen om maatregelen te treffen die makkelijk uitvoerbaar zijn, die snel uitvoerbaar zijn en volgens mij moeten we dat ook doen. Voorzitter, ik ga naar een afronding, want ik had ook nog beloofd om terug te komen op de vraag van de heer De Haan ten aanzien van studenten en de rest bewaar ik dan wel voor mijn interrupties. Voorzitter, tot slot, volgens mij ligt er dus een afgewogen pakket, maar we kunnen niet iedereen helpen en toch doen we wat nodig is voor de meeste groepen. Ik wil ook graag zeggen tegen de sprekers tegen Anneke bijvoorbeeld, dat wij heel goed begrijpen dat mensen die misschien al zorgbehoevend zijn, extra in de problemen komen gegeven deze situatie en dat ik kan zeggen dat we daarvoor ook de meerkostenregeling met 750 euro verhogen en dat ik bij deze ook toezeg dat we langskomen om te vragen of dat voldoende is, of dat er meer nodig is. Tegen de mensen van het oude RKZ, van De Biotop, van woongroepen en van grote studentenhuizen wil ik inderdaad benoemen dat er in de Tweede Kamer gisterenavond een motie is aangenomen die ervoor zorgt dat ook jullie onder dat energieplafond gaan vallen. Volgens mij is dat goed nieuws en ik wil de oproep van jullie doorgeleiden naar het college, naar het gemeentebestuur om bij gemeentelijke regelingen ook echt aandacht te hebben voor deze groepen die net hebben ingesproken. Voorzitter, dat brengt mij tot een slot, namelijk dat we volgens mij de keuze hebben om nu niets te doen en de keuze hebben om nu in één keer heel snel maatregelen te treffen die zo goed mogelijk mensen helpen en dat we dat volgens mij met vereende krachten van de raad, het college, ambtenaren en inwoners hebben gedaan en de komende tijd blijven doen. Daarmee ben ik alleen nog het antwoord verschuldigd van het CDA, maar als u mij toestaat, wil ik dat zo nog wel even geven.

00:57:25

Voorzitter: U mag nog even, want u liet per ongeluk de microfoon aan staan, maar als u het wel heel kort wilt doen. Dat kwam ook door de lange interruptie van de heer De Haan, maar dat ging van zijn eigen spreektijd af.

00:57:37

De heer Bushoff: Ik weet inmiddels dat ik dus ook mijn microfoon moet uitzetten bij

interrupties, want anders gaat het inderdaad van mijn spreektijd af zie ik. Even nog, voorzitter, over de moties. Ik zei al, we gaan die langs de lijn beantwoorden of langs de lijn beoordelen als Partij van de Arbeid, met het idee dat je binnen dit crisispakket niet meer kan doen voor de ene groep, zonder dat dit ten koste gaat van de andere groep, en dat we ook denken dat er een afgewogen pakket ligt, dus dat je dat ook niet moet doen. Dat is onwenselijk, dus langs die lijn zullen wij de moties beoordelen en ga ik bij een aantal moties zometeen nog specifiek op in. Als het gaat om studenten, wil ik daarover twee dingen zeggen in reactie op het CDA. Eén, in tegenstelling tot wat het CDA beweert hier en ook al eerder in de media, wordt er wel degelijk gemeentelijk geld uitgetrokken voor ook studenten. Denk bijvoorbeeld aan het maatwerkbudget. Dat is geld zowel voor AOW'ers als studenten en iedereen die er tussenin zit, die in een schrijnende situatie zit om te helpen. Dus het is niet zo dat wij als gemeente geen geld uittrekken wat ook beschikbaar is voor studenten. Dat is één, dat doen we wel. Het tweede is dat ik het een goed idee vind om de motie van D66 te steunen, om de rijks gelden aan drie miljoen euro die naar de gemeente komen om daarvan te zeggen: "Laten we alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat die ook echt bestemd worden voor studenten." Dus volgens mij doen wij als gemeente wat we kunnen doen voor studenten en doen we daar zelf nog een schepje bovenop, meer dan dat het Rijk doet met het maatwerkbudget.

00:59:09

Voorzitter: Dank u zeer. Partij voor de Dieren.

00:59:32

De heer Pechler: Dank, voorzitter, en dank ook aan alle insprekers en een volle publieke tribune. Als samenleving struikelen we van de ene crisis in de andere. Het lijkt haast een vaststaand gegeven te worden van de huidige tijden, dat klimatologische, economische en sociale crisis onontkoombaar zijn, maar dat is natuurlijk niet zo. We moeten niet vergeten dat al deze crisis het resultaat zijn van de politieke koers die de afgelopen decennia is gevaren in Nederland, in Europa en in de wereld. Onze meedogenloze omgang met dieren, ze behandelen als industrieel producten in plaats van als levende en voelende wezens, heeft het coronavirus en vele andere zoönosen veroorzaakt. De klimaatcrisis is ontstaan door dat eindeloze economische groei ten koste van de natuur te lang als heilig werd beschouwd en de fossiele industrie geen vinger breed in de weg werd gelegd. Sterker nog, wet- en regelgeving en belastingkortingen hebben het de afgelopen jaren steeds makkelijker gemaakt voor vervuilende multinationals en energiebedrijven om torenhoge winsten te boeken ten koste van alles. De schadelijke neveneffecten zoals klimaatverandering, watertekorten milieuverontreiniging, dierenleed en armoede worden afgewimpeld op de samenleving, op onze inwoners. Ook de huidige energiecrisis is daar een voorbeeld van. Als wij twintig jaar geleden al veel serieuzer werk hadden gemaakt van de energietransitie, als de eerste signalen over de gevaren van de Groningse gaswinning al veel eerder serieus waargenomen, als we niet alles aan de markt hadden overgelaten en als we pandjesbazen al veel eerder hadden verplicht om onduurzame woningen beter te isoleren, om maar een paar voorbeelden te noemen, dan was het probleem van de energiecrisis nu veel minder groot geweest. Het is geen natuurlijk gegeven, maar het gevolg van politiek beleid dat de energietarieven in Nederland momenteel nog hoger zijn en dat de energiecrisis nog hard toeslaat dan in de Europese landen om ons heen. Miljarden winst van private

energiebedrijven vloeien in de zakken van aandeelhouders, terwijl inwoners de kachel niet meer aandurven te zetten, ondernemers hun familiebedrijf failliet zien gaan en organisaties de deuren moeten sluiten. Voorzitter, te midden van deze stortvloed aan ellende is er ook een lichtpuntje, namelijk dat dit college, deze gemeenteraad, deze gemeente wel de handschoen oppakt, dat wij als Groningen de gaten die het Rijk met hun koopkracht pakket laat vallen, aanvullen, het heft in eigen handen nemen en de schade van de energiecrisis voor een groot deel proberen te voorkomen en te verhelpen. Ik zag een interruptie, voorzitter.

01:01:59

Voorzitter: U moet alleen maar op mij letten dan, maar als u dan toch de ruimte geef. De heer Bosch.

01:02:06

De heer Bosch: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de Partij voor de Dieren zeggen dat alles helemaal fout is en de hele wereld naar de knoppen gaat, maar gelukkig dat we de redder hebben en dat is dit college. Dat kan een richting natuurlijk zijn, maar is het ook een politieke keuze van dit college om ervoor te kiezen dat studenten zich eerst heel zwaar in de schulden moeten werken en ook zwaar aan de grond moeten zitten voordat ze pas geld krijgen van deze grote redder, dit college?

01:02:35

De heer Pechler: Volgens mij, als de heer Bosch goed naar mij had geluisterd, dan zei ik niet alleen college, maar ook gemeenteraad en gemeente. Onder gemeenteraad valt u ook zelf, dus volgens mij, net ook wat de heer Bushoff zei, hebben we hier met zijn allen hard aan gewerkt om de plannen zo goed mogelijk te maken. Die andere opmerking die u plaatst over in de schulden steken, volgens mij is dat gewoon iets wat de minister heeft uitgelegd dat het niet anders kan volgens de wetgeving. Ik zag dat daar ook een motie over is ingediend. Ik wacht daar graag het antwoord van het college over af. Het pakket dat voor ons ligt is omvangrijk. In zeer korte tijd, waarvoor dus dank aan ons allemaal, maar vooral ook de betrokken ambtenaren, is geïnventariseerd wat nodig is, wat mogelijk is en wat snel uitgevoerd kan worden. Aan bijna alles lijkt gedacht: het opvangen van de hardste economische klappen bij minima, het uitbreiden van de energietoeslag naar mensen met een inkomen tot 1.750 euro per maand, het boven water houden van verenigingen en social accommodaties, het in stand houden van schuldhelpverleningstrajecten, begrip en middelen voor mensen die door een handicap noodgedwongen meer energie verbruiken en een fors lagere huurstijging voor instellingen in gemeentelijke panden. Wel leven er ook bij mijn fractie nog enkele vragen om te voorkomen dat er bepaalde groepen tussen wal en schip vallen. Meerdere van de insprekers kaarten het net al aan: de collectieve woonvormen waar veel huishoudens achter één energiemeter zitten en daardoor dreigen buiten de boot te vallen. Kan het college toezeggen dat hier ook nadrukkelijk naar wordt gekeken om hen dus met dit noodpakket uit de brand te helpen? Deze woonvormen zijn voor ons te belangrijk om om te vallen. Ook die opmerking die het RKZ al plaatste over die ingewikkelde eigendom constructie die voor meer van die woonvormen geldt, waardoor het heel erg moeilijk is om leningen en subsidies aan te trekken om te verduurzamen terwijl dat daar juist hartstikke hard nodig is. Kan ook het college daarover toezeggen dat ze daar met die instellingen in gesprek gaan? Dan, voorzitter, het dierenopvangcentrum aan de Adorperweg, de enige

dierenopvang binnen de gemeentegrenzen van Groningen. Ze hebben de noodklok geluid op sociale media omdat het door de stijgende energielasten onmogelijk wordt om het hoofd boven water te houden. Dit baart niet alleen mijn fractie grote zorgen, maar ook de fracties van GroenLinks en de Stadspartij en vast meerdere hier. Het dierenopvangcentrum vangt op dit moment 150 die hierop waarvan 50 regels en op jaarbasis zijn het zelfs twee 2.500 dieren die zij verplegen en redden van de dood. Ze doen dit zonder gemeentelijke subsidie, omdat de gemeente daarvoor een contract heeft afgesloten met de dierenbescherming die daarvoor weer partners inschakelen zoals de dierenambulance en De Fugelhelling. Dus ook met De Fugelhelling hebben wij contact gehad. Zij vormen momenteel al 12.000 dieren per jaar op en met hun huidige budget en personeelsbezetting zou het nagenoeg onmogelijk worden om daar ook nog eens de dieren van het opvangcentrum aan de Adorperweg bij te krijgen, mocht dat omvallen. Oftewel de nood is hoog en de noodzaak om het centrum in stand te houden is groot. Kan de wethouder toezeggen dat ook het dierenopvangcentrum aan de Adorperweg aanspraak kan maken op deze eenmalige noodbudgetten? Tot slot maken wij ons ernstig zorgen over de reeds toenemende hulpvragen bij het WIJ-team in haar maatschappelijke partners. Het is ontzettend goed en nodig dat hier extra geld voor beschikbaar komt om alle hulpbehoevende van informatie en advies te voorzien, maar dan moet je nog wel personeel vinden en dat is natuurlijk een bijzonder krappe markt. Is er ook iets wat wij als raad nog kunnen doen om ons eigen netwerk in te zetten om ervoor te zorgen dat dit toch zo goed mogelijk kan gebeuren? Dan de moties. Er zitten er een paar tussen, ik noemde er net al eentje, die ons betreft of overbodig lijken, of waarvan de minister al een helder antwoord heeft gegeven of het mogelijk of onmogelijk is. Dus we willen eerst de visie van het college op de moties afwachten en komen dan zo nodig met de stemverklaringen. Dank u wel.

01:06:11

Voorzitter: D66 heeft nog een vraag aan u

01:06:13

Mevrouw Gietema: Dank. U stelt een vraag aan het college. Ik zou graag een vraag aan u willen stellen. U noemt een aantal beloftes waarvan wij ook hopen dat we die echt gaan inwilligen. U noemt de uitzonderlijke posities van de sprekers hier en een aantal knelpunten met betrekking tot uitvoerbaarheid. Bent u het met ons eens dat er te weinig geld in het plan wordt uitgetrokken ook voor de investeringen in meer ondersteuning?

01:06:38

De heer Pechler: Als ik me niet vergis, is het iets van 1,6 miljoen wat er wordt geïnvesteerd in meer ondersteuning en ik denk dat het geld daar niet zozeer het probleem is, maar het personeel, want je kan het geld wil hebben om mensen aan te nemen, maar dan moeten die mensen er wel zijn.

01:06:51

Mevrouw Gietema: Volgens mij staat in de plannen dat er één miljoen wordt uitgegeven aan maatwerk budgetten en dat er ongeveer zes ton is voor dan extra personeel. Dat is ongeveer zes medewerkers, even heel ruim geschat, dus de vraag die hier in het midden is: kunnen die zes mensen eventueel al deze beloftes en extra aandacht ook leveren?

01:07:10

De heer Pechler: Zelfs inclusief loonkosten lijkt een ton per jaar misschien wel een groot bedrag. Laten we het zeven of acht noemen. Mij lijkt het dat als dit echt te weinig blijkt om de ondersteuningsvraag op te vangen, dat we daar als raad extra geld voor moeten vrijmaken.

01:07:25

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de Stadspartij 100% Groningen woordvoering en dan de SP.

01:07:57

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. We staan voor een grote opgave in tijden van een ongekende crisis. Onze samenleving heeft te maken met een crisis die niet alleen vergaande maar ook langdurige gevolgen zal kennen, een stijgende inflatie en energiecrisis die alle inwoners, ondernemers en verenigingen raakt. Zij kunnen hierdoor niet meer rondkomen en rekeningen betalen of belanden in de schulden. Met alle inwoners bedoelen wij ook studenten. Iedereen kent wel iemand die noodgedwongen moet aankloppen bij de voedselbank. Waar wij als raad ook voor moeten waken, is uitsluiten van groepen in onze samenleving. We moeten er ook voor waken dat de gemeente te eenzijdig compenseert. Iedereen wordt namelijk geraakt door deze crisis, ook de middeninkomens.

Bestaanszekerheid is een basisbehoefte voor iedereen en iedereen heeft hier recht op. Wij moeten daarbij ook oog hebben voor bijvoorbeeld werkende jongeren. Die kwamen bijvoorbeeld niet in aanmerking voor de compensatie energietoeslag voor energieprijzen omdat zij bijvoorbeeld de leeftijd van 21 nog niet bereikt hadden. Wij willen het college vanaf deze plek dan vragen om ook aandacht te houden en te geven aan deze groep jongeren en hen niet te vergeten. Graag een toezegging van de wethouder. Voorzitter, armoede is een ongelijke verdeling van de welvaart en er is haast geboden om nu iets te doen. Wachten op het Rijk heeft geen zin. Dat duurt veel te lang. Die tijd hebben veel van onze inwoners niet. Het is daarom goed dat dit college en deze raad die noodzaak unaniem onderkent. In navolging van diverse gemeenten komt ook dit college met een noodplan om haar inwoners direct de eerste hulp te kunnen bieden, in plaats van te wachten op de financiële injecties vanuit het Rijk en van Stadspartij 100% voor Groningen daarvoor ook waardering aan dit college. Ook waardering voor de wijze waarop het college deze gemeenteraad betreft bij dit noodplan. Het college biedt de raad uitgebreide mogelijkheden om mee te denken, niet alleen vandaag, maar ook vorige week bij de eerdere recessie. Daarbij is raadsbrede steun gewenst, maar blijkt vandaag en vorige week ook wel dat die raadsbrede steun er is. De crisis overstijgt immers partijpolitiek. Dit gaat niet alleen het college, de coalitie of de oppositie aan, dit gaat alle inwoners, ondernemers en verenigingen aan. Nou zou ik nog een opmerking willen maken over de sociale media posts van de Partij van de Arbeid vandaag, maar ik heb het gevoel dat de heer Bushoff dat al enigszins heeft rechtgezet in zijn bijdrage eerder vandaag. De boodschap was ook geweest dat we ervoor moeten waken dat we elkaar niet kwijtraken als we al weten dat wij als raad ergens gezamenlijk achter staan door toch een soort van borstklopperij te gaan vertonen alsof je als coalitie dit alleen hebt gedaan.

01:11:15

Voorzitter: De SP.

01:11:17

De heer Dijk: Voorzitter, de heer Sijbolts loopt net als ik ook hier al zo een twaalf jaar rond. U heeft ook meerdere crisis meegemaakt. Ik ben oprecht benieuwd naar wat u de overeenkomsten en verschillen vindt van die crisis en de aanpak?

01:11:37

De heer Sijbolts: Dan loop ik inderdaad ook al twaalf jaar mee, maar ik weet niet of mijn geheugen, die afgelopen twaalf jaar erop vooruit is gegaan. U bedoelt uiteraard niet de crisis van de tram. Zou u misschien iets specifieker kunnen zijn, dat ik daar beter antwoord op kan geven?

01:11:50

De heer Dijk: Was die crisis van de tram een soort gevolg van de kredietcrisis ook, dat er steeds minder geld was voor de gemeente en veel afboekingen. Dus laten we even de kredietcrisis van 2008 en de gevolgen daarvan nemen, en bijvoorbeeld de coronapandemie.

01:12:05

De heer Sijbolts: Ja, en dan misschien Meerstad ook daarbij pakkend. Nou ben ik dus de kern van uw vraag kwijt.

01:12:13

De heer Dijk: Of u overeenkomsten herkent in die verschillende crisis en de aanpakken daarvan of verschillen?

01:12:20

De heer Sijbolts: Dan bedoelt u waarschijnlijk dat het bijvoorbeeld de SP was die destijds de stekker uit de tram heeft getrokken. Welke overeenkomsten zie ik? Ik zie in elk geval één overeenkomst dat deze gemeenteraad in staat is om op het moment dat het Rijk niet compenseert onze inwoners tegemoet te komen en aan hun zijde te gaan staan. Dus als dat was wat u bedoelde, u knikt, dus dan zal dat ongeveer een antwoord zijn geweest op uw vraag.

01:12:45

De heer Dijk: Ik was oprecht benieuwd naar een antwoord en u geeft een antwoord die ik wel herkent.

01:12:51

De heer Sijbolts: Dan ga ik ervan uit dat dit voldoende was. Goede vraag overigens, de heer Dijk. In brede zin, voorzitter, kunnen wij nog niet overzien wat de gevolgen zijn voor onze nu al brede, broze gemeentefinanciën. Door de interruptie van de heer Dijk sla ik een stukje over. Dat zou zonde zijn, voorzitter. Op de agenda staat de voorliggende collegebrief voor wensen en bedenkingen en een raadsvoorstel volgt logischerwijs in november en de maatregelen in het noodpakket komen deels neer op het inzetten van de ruimte in het bestaande budget en in lijn met het oorspronkelijk ... uit het programma werk en inkomen. Die ruimte hebben wij het college anderhalf jaar geleden gegeven, dus het maakt nu gebruik van de beleidsvrijheid, maar, voorzitter, en dat is een zorg die onze partij al wel vaker uit, is dat de financiële huishouding van de gemeente nog steeds onder druk staat. Daar moeten we wel voor waken. Het is noodzaak om onze samenleving op de been te houden en dat staat ook bij onze fractie voorop. In die zin dus ook steun natuurlijk voor deze plannen van het college, maar, voorzitter, wel verwachten wij dat als het nodig blijkt om onze

toekomstige gemeentefinanciën op peil te houden, dat er dan ook bijvoorbeeld bezuinigingspakketten op tafel gelegd worden, bijvoorbeeld op een nieuwe poort. Op dit moment is er dus nog geen beeld van de aard en omvang van problemen van lokale ondernemers en op welke wijze deze bedrijven kunnen profiteren van regelingen waar het Rijk nog moet komen. Voorzitter, wij willen nog het college vragen om oog te houden voor met name ook de kleinere ondernemers: de bakker, slager, de kapper, en daar waar nodig misschien ervoor te kiezen om lokale lasten waar wij zelf over gaan of te verlagen of misschien tijdelijk te stoppen. Graag een reactie van de wethouder daarop. Dan is er nog een stukje in het raadsvoorstel dat gaat over uitvoerbaarheid en capaciteit. We moeten veel uitvoering doen met deze plannen, maar de schoen wringt een beetje bij de capaciteit. Wij hopen dat het college in november die zorg kan wegnemen. Voorzitter, zoals gezegd, en dan sluit ik af, de noodzaak om onze samenleving op de been te houden staat ook bij onze fractie voorop. Daarom nu steun voor het college, maar toch ook voor vrijwel alle moties van de oppositie, en met name die voor Student en Stad. Wij hebben zorg over de positie van studenten in onze stad en het is goed dat Student en Stad daar op deze manier uiting aan geeft. Daarom zullen wij die motie steunen. Wij zijn benieuwd naar de verdere uitwerking, welke we in november bespreken waarbij we hopen dat we op korte termijn zoveel mogelijk mensen kunnen helpen en ondersteunen. Dank u wel.

01:15:48

Voorzitter: Dank u zeer. Ik merk op dat de heer Rustebiel inmiddels gearriveerd is en dat de heer Wennink de vergadering heeft verlaten zoals aangekondigd. Dan kom ik bij de SP en daarna het CDA. SP.

01:16:31

De heer Dijk: Voorzitter, het gaat vandaag ergens over. Kosten in levensonderhoud van zo ongelooflijk veel mensen wordt direct bedreigd en daarom wil ik vandaag beginnen met drie noodzakelijke vormen van strijd voor en met Groningers. Zoals u van mij ben gewend bent, zijn dat soms wat grote woorden, zoals klassenstrijd en lokale strijd, maar ook ideeënstrijd. Om te beginnen met die klassenstrijd want tijdens het voorjaarsdebat voor de zomer vatte ik namens de SP samen hoe grote bedrijven miljarden winst aan het maken zijn, terwijl de mensen daar de prijs voor aan het betalen zijn. Ik hoef maar te zeggen: Ahold maakte in 2021, dit jaar zelfs nog veel meer, meer dan twee miljard euro winst, Unilever, meer dan zes miljard euro winst en de stijgende prijzen van boodschappen zijn 20 tot 25 procent. Energie EON 2,3 miljard euro winst, Vattenfall 2,9 miljard euro winst en de stijgende energieprijzen, we hebben het allemaal gehoord van de mensen op de publieke tribune, is zo'n 150 tot 200 procent omhooggegaan. Zij pakken die winsten terwijl mensen de prijs aan het betalen zijn. Dat toont dat klassenstrijd meer dan ooit nodig is, de strijd tussen zij die zonder te werken hun vermogen vermeerderen en mensen die wel moeten werken. Laat het glashelder zijn waar de SP-fractie staat: wij kiezen voor werkende mensen en hun gezinnen.

01:18:00

Voorzitter: De PVV.

01:18:03

De heer Ram: Ik deel de opmerkingen over de extremen winsten die er bij bedrijven zijn, maar is de SP het dan ook met ons eens dat de grootste profiteur van al die

energiemaatregelen de Rijksoverheid zelf is? Meer dan 15 miljard meer opbrengsten, BTW, gasopbrengsten. Hoe kijkt u daartegenaan?

01:18:26

De heer Dijk: Voorzitter, de Rijksoverheid of de provinciale overheid of de gemeenteoverheid zou alle winsten moeten gaan toe-eigenen. We zouden al onze energievoorzieningen morgen moeten nationaliseren. Daarom zijn we ook een volkspetitie gestart als partij gisteren, al 25.000 steunbetuigingen daarvoor. Dan kunnen we er ook echt voor zorgen dat de prijzen naar beneden gaat. Niet van die ridicule prijsplafond die maar werken voor sommige groepen mensen en andere niet, zoals we ook hier op de publieke tribune hebben gehoord. Dan kunnen we democratische zeggenschap nemen over onze energievoorziening en dat helpt ons een heel stuk om bijvoorbeeld te vergroenen en voor schone energie te gaan zorgen, want het zijn de liberale partijen en ook uw partij in het verleden, de heer Ram, die dit soort dingen hebben verpatst voor enkele euro's en die er nu voor zorgen dat er mensen zoals op de publieke tribune op dit moment de prijs betalen van uw verkoopdrift. Voorzitter, het tweede punt, lokale strijd, is ook keihard nodig. De heer Sijbolts zei het volgens mij net terecht, want tijdens wijkbijeenkomsten in bijvoorbeeld Vinkhuizen afgelopen maand, waar wij zo een 125 bewoners spraken, sprak ik verschillende mensen die al jarenlang de energierekening niet kunnen betalen. Dat is niet iets van afgelopen jaar of afgelopen half jaar. Dat kunnen mensen al jarenlang niet meer, maar nu kwamen ze naar mij toe en zeiden ze: "De heer Dijk, ik moet het voorschot op mijn energierekening verlagen. Anders heb ik aan het einde van de maand geen geld meer en kan ik niet eten." Dat er nu in Groningen een Gronings crisispakket van miljoenen euro ligt om duizenden mensen te helpen is letterlijk broodnodig. De SP-fractie ziet ook, net als andere fracties hebben gezegd, dat we niet alles kunnen doen en dat we niet alles kunnen oplossen en dat doet zeer. We kunnen wel hier een pakket neerleggen, en volgens mij is daar brede steun voor, dat is goed om te horen, die mensen ondersteunt in hun inkomen, die ervoor zorgt dat we sociale basis gaan versterken en die als bedrijven, met name kleine bedrijven en MKB'ers in de problemen komen, dat we hun ook kunnen helpen en ondersteunen. Voorzitter, zoals ik al zei, we kunnen niet iedereen helpen en ondersteunen en daarom zal lokale strijd door ons, samen met andere partijen, samen met alle mensen in de Groningse samenleving en dit college, ook nodig zijn en blijven. Daarom organiseerde de SP een bijeenkomst met 125 bewoners in Vinkhuizen over koopkracht en over de stijgende kosten in levensonderhoud. Dat zullen we blijven doen. Daarom organiseerden wij samen met Student en Stad, vele andere partijen hier aanwezig en zelfs een studentenvereniging als Vindicat een studentendemonstratie voor meer geld vanuit Den Haag om ook studenten fatsoenlijke inkomensondersteuning te bieden in de vorm van een energietoeslag. Daar zullen we mee door moeten gaan. Dat is wat ik bedoel met lokale strijd. Dit zullen we moeten blijven opbouwen en deze druk zullen we moeten blijven verhogen om ervoor te zorgen dat dit kabinet Rutte Kaag ook eindelijk eens een keer echt geld gaat leveren en niet bedrijven gaat spekken met een energieplafond, want als we alles blijven repareren, want we kunnen namelijk niet alles blijven repareren wat structureel verkeerd is.

01:21:33

Voorzitter: D66.

01:21:35

Mevrouw Gietema: Yes, dank. We zitten hier vandaag allemaal samen, om deze mensen te helpen. Dat moet in november en december. Dat is wat we nu voor ons hebben liggen. We zien veel generieke maatregels, zodat we veel mensen bereiken. Elk verhaal, elk gesprek, wat ik hoor, wat ik voer, word ik steeds meer overtuigd van het idee dat een generieke maatregel niet werkt. Mensen hebben echt iemand nodig die naast hen staat en meedenkt. Kunt u ons uitleggen hoe ook deze mensen vanuit generieke maatregelen de juiste hulp krijgen?

01:22:07

De heer Dijk: Uw punt is glashelder en ik denk dat u een punt heeft. Dit is ook wel waarom ik net zei dat we op dit moment niet iedereen kunnen helpen. Op de korte termijn moeten we deze generieke maatregelen treffen. U zei net volgens mij ook terecht en dat hebben we ook van het college vaker gehoord dat het te maken heeft met capaciteit, hoe we echt mensen kunnen helpen. Ik was met een aantal partijen gisteren bijvoorbeeld bij het WIJ-team Korreweg Oosterparkwijk De Hoogte. Daar horen deze verhalen ook dat het echt veel tijd kost om sommige regelingen bijvoorbeeld één op één met mensen te bespreken. Ik heb toen bijvoorbeeld gevraagd aan hen: "Is het misschien mogelijk om mensen die nu op de sociale academie aan het studeren zijn misschien al in te zetten?" Ik denk dat we hier langer over na moeten denken dan nu dit korte debatje, maar ik ben daar zeker toe bereid. Volgens mij is het grote tekort aan personeel ook bij de gemeente of de geschikte mensen vinden inderdaad een groter probleem is dan alleen maar dit pakket op te lossen is.

01:23:04

Voorzitter: U heeft nog een vraag van Student en Stad.

01:23:07

De heer Bosch: Dat klopt, voorzitter, want de heer Dijk wijst naar Rutte en Kaag, want die zouden weinig doen voor studenten. Nu komt er vanuit het Rijk drie miljoen richting de gemeente. Nu ligt er hier een pakket van veertien miljoen euro, waarvan elf miljoen geld is wat de gemeente Groningen tot zijn beschikking heeft, maar daarvan gaat er geen geld voor een regeling voor studenten. Dan is het toch precies deze gemeenteraad, precies dit college dat doet wat u zo vervelend vindt aan Den Haag, namelijk studenten in de kou laten staan.

01:23:40

De heer Dijk: Voorzitter, wederom ik was gisteren bij het WIJ-team en in de Korreweg Oosterparkwijk De Hoogte en daar gaven de WIJ-werkers aan, de heer Bushoff zei het net ook, dat het maatwerk budget wat er nu is erg goed werkt om juist voor de studenten waar u het over heeft, waar wij het ook vaak over hebben gehad, om die daar waar nodig is, uit de brand te kunnen helpen. Daarom vind ik het ook erg goed dat deze maatwerkvoorziening erin zit, boven op de eerdere maatwerkvoorzieningen die we voor WIJ-teammedewerkers al hebben genomen.

01:24:14

De heer Bosch: Voorzitter, dan klopt het dus dat de SP zegt: "Eerst volledig in de schulden werken en eerst helemaal aan de grond zitten, en dan pas komt er hulp."

01:24:32

De heer Dijk: Ik zou dat niet zo snel zeggen, maar ik zeg wel inderdaad dat dit kabinet Rutte

Kaag bijvoorbeeld, als het gaat om hoe het nou om studenten, dat je inderdaad eerst aan de maximale leencapaciteit moet voldoen voordat je aanspraak maakt op dit soort regelingen, maar daar geldt het maatwerkbudget overigens niet voor. Voorzitter, tot slot de ideeënstrijd en ik zal het kort houden, want u vroeg het mij net. Dit coalitieakkoord staat vol ideeën en plannen voor meer publieke voorzieningen. De SP is ervan overtuigd dat het Groningse crisispakket broodnodig is, maar dat er meer nodig zal zijn. De ingeslagen weg van meer publieke regie op de middellange en langere termijn moet aantonen dat publieke voorzieningen zoals wonen, energie, zorg, inkomen en essentiële producten toegankelijker en betaalbaarder worden. Zoals ik begon, zijn er bijvoorbeeld op voeding en energie miljardenwinsten van grote bedrijven, zijn die nu niet toegankelijk deze voorzieningen. Zij hebben gezorgd voor die keiharde groei in de ongelijkheid. Het is aan ons taak om deze voorzieningen te democratiseren en daarmee ook de ongelijkheid structureel te gaan bestrijden. Deze ideeënstrijd zal de SP iedere dag met u hier binnen en buiten dit huis aan willen gaan. Tot slot een toelichting op motie die wij samen met de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie indienen en daarna nog een aantal korte vragen aan het college, maar die sluiten wel voor een groot deel aan bij andere partijen. Samen met de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie dienen wij een motie in die tot doel heeft om meer aandacht te vragen voor huisuitzettingen en energie-afschakelingen. Waarom doen wij dat? Omdat we gisteren ook bij het WIJ-team hebben gehoord dat de zorgen hierover heel erg groot zijn. We weten dat de intenties van het college zijn om huisuitzettingen en energieafsluitingen te voorkomen en toch krijgen wij hier en daar signalen dat het nog wel plaatsvindt en dat willen wij hoe dan ook voorkomen. Tot slot, er zijn vragen gesteld over de woongroepen. Omwille van de tijd sluit ik me daar gemakkelijk bij aan. De meerkosten regeling, Anneke, die staat erin voor 750 euro voor mensen die extra energie gebruiken. Ik wil nog één ding zeggen, want ik wil wel ergens ook positief afsluiten in deze woordvoering. Gisteren hoorden wij ook dat in de Heesterpoort in Oosterparkwijk de komende maanden drie avonden in de week De Poort open wordt gesteld zodat mensen daar met elkaar kunnen koken en andere activiteiten kunnen gaan doen om daarmee de kachel thuis laag te houden. Ik vind het verschrikkelijk treurig dat dit nodig is, maar ik vind het fantastisch mooi dat het gebeurt en ik wil iedereen die de komende tijd in Groningen aan het werk is om Groningen menselijk en sociaal te houden en mensen van problemen te behoeden veel succes en sterkte wensen. Jullie weten ons te vinden. Dank u wel.

01:27:20

Voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar het CDA. De heer De Haan, u heeft door de interrupties op de heer Bushoff niet heel veel spreektijd meer.

01:27:29

De heer De Haan: Daarna heb ik me wel ingehouden.

01:27:31

Voorzitter: Daarna wel ingehouden, maar de ellende met spreektijd is dat het dan weer niet opbouwt. Ook dat is een groot oneerlijkheid natuurlijk, maar in dertig seconden lukt het vast wel. Begin maar, we hebben een goed hart. Daarna Student en Stad

01:28:00

De heer De Haan: Voorzitter, nu gaat u door mijn tijd heen, dat waren weer een paar seconden. Voorzitter, dat we hier vandaag over een breed crisispakket tegen

energiearmoede en inflatie spreken, dat heeft maar één echte reden en ik heb die nog niet gehoord vandaag, maar het is de geopolitieke realiteit van de grootste oorlog in Europa sinds de tweede wereldoorlog. Het gaat om de illegale annexatie van Putins Rusland op Oekraïens grondgebied en met alle gevolgen van dien. We moeten dat blijven uitspreken. Daarmee zeg ik niet dat er hiervoor niks aan de hand was. We wonen helaas in een gemeente met veel armoede, we wonen helaas in een gemeente waar veel kinderen opgroeien in armoede, maar het is wel de realiteit. Als ik nu de verhalen hoor, bijvoorbeeld in mijn eigen schoolklas, van kinderen die thuis geen verwarming meer aan kunnen hebben omdat ze geen geld meer hebben om de energie te betalen, dan beseft ik me dat we in een extreme situatie zijn beland en dat we als politiek daar ook naar moeten handelen. Het is goed dat het kabinet daarom heeft besloten om een groot pakket aan maatregelen te presenteren ter waarde van 17 miljard. Dat er ook een prijsplafond komt waarvan de kosten ook in de tientallen miljarden zullen lopen en aanvullend is het prachtig en goed en mooi dat we ook als gemeente bekijken wat we daaraan extra kunnen doen. Aan de andere kant is het toch ergens pijnlijk dat als we bijvoorbeeld in andere Groningse gemeenten kijken, dat het daar niet lukt omdat er simpelweg geen geld meer over is in de begroting, dat een paar kilometer bijvoorbeeld tussen Sauwerd en Beijum het verschil kan maken van honderden euro's. Voorzitter, natuurlijk de complimenten hier aan al onze ambtenaren die de afgelopen weken keihard hebben gewerkt aan dit pakket. De keuzes die hierin zijn gemaakt zijn goed uit te leggen. Toch wringt het ergens bij mijn fractie. Het is er vandaag al een aantal keer over gegaan, over de studenten, want waar we aan de ene kant tegen studenten te zeggen dat we geen geld hebben om hen een energietoeslag uit te keren, besluiten we wel met die 4,1 miljoen die over is van de energietoeslag van het Rijk, andere inwoners extra te gaan helpen. We verhogen de energietoeslag met 200 euro en breiden hem uit tot 140 procent. Ook daarvan zouden we natuurlijk kunnen zeggen: "Daarvoor zouden we ook die bijzondere bijstand kunnen gebruiken. Voor hen zouden we ook die maatwerkoplossing kunnen gebruiken." Maar wij maken andere keuzes. Hoe leg je dat nou uit aan die student die de eindjes nu niet meer bij elkaar kan knopen en wellicht moeite heeft met het aanvragen van die bijzondere bijstand? Daarom dienen wij ook bijvoorbeeld samen met Student en Stad een motie in. In de gemeente Den Haag denken ze dat het anders kan met die bijzondere bijstand. Daarom vragen we, net als een aantal andere partijen om een second opinion. Mocht het niet lukken, dan vinden we wel dat we moeten kijken om die drie miljoen vanuit die individuele bijzondere bijstand te gebruiken voor een energietoeslag. Voorzitter, het zijn niet alleen individuele burgers die last hebben van de energiecrisis, het zijn ook ondernemers, sportverenigingen cultuurinstellingen, scholen, dorpshuizen, studentenverenigingen kerken, woongroepen en ga zo maar door. Goed dat er daarom een fonds komt voor de compensatie van de gestegen kosten. Dit fonds moet nog nader worden uitgewerkt, maar het CDA vindt het van belang dat dit fonds voor al die organisaties beschikbaar is die een bijdrage leveren aan de sociale basis in onze gemeente. Het fonds bestaat nu uit drie miljoen euro, wat natuurlijk een mooi bedrag is, maar wat ook zo op kan zijn. Daarom zijn we benieuwd of er nog wat extra mogelijk is, bijvoorbeeld voor sportverenigingen. Je zou kunnen kijken naar de knop van de sporttarieven. Voor ondernemers zou je kunnen kijken naar de verlaging van de OZB. Mijn vraag is: ziet het college nou nog meer mogelijkheden om deze groep, deze organisaties, ook op andere manieren te helpen? Het CDA wil voorkomen dat we taferelen krijgen, zoals bijvoorbeeld

met de SNN-subsidie. Het moet voor iedereen beschikbaar zijn. Het moet niet gaan om wie het snelste en het eerste bij zo een fonds komt en daarom willen we ook dat het college bij de raad terugkomt wanneer het fonds lijkt leeg te raken. Daarom dienen we de motie 'De sociale basis moet blijven' in. Voorzitter, tenslotte vraagt deze crisis ook iets van ons als samenleving. Laten we, hen die het goed hebben, letten op de mensen die wat extra kunnen gebruiken en laten we niet alles van de overheid verwachten, maar ook zelf opstaan om elkaar door deze moeilijke tijd heen te helpen.

01:32:44

Voorzitter: Geweldig, dank u zeer. U heeft nog wel een vraag van de heer Bushoff en dan nog één van de heer Dijk. De heer Bushoff.

01:32:54

De heer Bushoff: Voorzitter, ik had nog wel een vraag, namelijk: is het CDA het eens met ons dat het goed is als we die drie miljoen die vanuit het Rijk komt voor studenten, dat we die ook echt voor studenten inzetten en dat dat volgens mij ook zo is en dat het dan een onjuiste stelling is van het CDA dat de gemeente geen extra geld uit eigen middelen uittrekt voor studenten, omdat we dat wel doen, bijvoorbeeld via die maatwerkvoorziening? Dat is de eerste vraag. De tweede vraag is gericht op zometeen de motie van het CDA zelf, een verduidelijkende vraag.

01:33:24

De heer De Haan: Voorzitter, bij die drie miljoen te beginnen, dat komt uit de pot van 35 miljoen wat het kabinet heeft gereserveerd voor gemeenten met extra studenten. Wij zouden graag willen kijken of je die drie miljoen in plaats van voor die bijzondere bijstand je die ook zou kunnen inzetten voor een vorm van energietoeslag. Dan over die maatwerkvoorziening, het zou natuurlijk heel gek zijn als studenten daar geen gebruik van kunnen maken. Ik zei ook al, het is natuurlijk mooi dat er in het voorstel staat dat we hem uitbreiden tot 140 procent voor die energietoeslag, maar er zitten natuurlijk ook mensen in die groep die wellicht die toeslag niet nodig hebben, dus we hadden ook daarvan kunnen zeggen: "Maak nou gebruik van het maatwerkbudget." Dat zeggen we nu tegen studenten, dus het is ook onze eigen keuze.

01:34:14

De heer Bushoff: Voorzitter, ik hoorde dan eerder de heer De Haan van het CDA best wel harde kritiek hebben op het feit hoe er met studenten omgegaan wordt in dit maatregelenpakket, maar uiteindelijk blijkt dus dat we het best wel met elkaar eens zijn. Die drie miljoen moet bij studenten terechtkomen en het is goed dat die maatwerkvoorziening ook voor studenten geldt. Dan nog eventjes over de motie van het CDA zelf over de sociale basis. In uw eerste verzoekpunt zegt u dat u alle clubs wil helpen. Is het niet veel beter om vooral de clubs te helpen die die hulp ook echt daadwerkelijk nodig hebben? Dat is één. Het tweede verzoekpunt is volgens mij al toegezegd in de beantwoording van het college op schriftelijke vragen vandaag. Het derde punt is dat ik mij afvraag of dat niet beter een uitgewerkt voorstel met dekking zou zijn dat thuishoort bij het begrotingsdebat? Het vierde punt: is dat niet wat het college altijd doet, ook bijvoorbeeld in die corona-maatregelen pakketten om te kijken als er ergens budgetten over zijn of te weinig budget voor is, om dan die aan te vullen en vervolgens terug te komen naar de raad? Dus mijn vraag is: is die motie daarmee niet deels onwenselijk en deels overbodig?

01:35:22

De heer De Haan: Dan had ik toch mijn eigen motie even mee moeten nemen in die punten, maar ik zal proberen die even te beantwoorden. De eerste ging over of je niet alleen de clubs moet helpen die het moeilijk hebben. Dat ben ik met u eens. Met dat punt bedoel ik dat we kijken naar een breed scala aan organisaties die een bijdrage leveren aan die sociale basis, dus dat je het pakket heel breed houdt, en dat dat bijvoorbeeld ook geldt voor kerken, studentenverenigingen, et cetera, dus dat je dat je een breed houdt. Die tweede hoop ik. Ik heb niks van de wethouder gehoord. Ik heb hem gisteren naar het college gestuurd, maar ik had er nog geen reactie op, maar ik hoop dat we die ook expliciet onder de aandacht brengen. Ik sprak vandaag nog met de studentenvereniging die echt heel erg kampt met moeilijkheden om de energie te betalen. Het zou mooi zijn als die echt bewust ook gecontracteerd worden al die verenigingen dat ze er gebruik van kunnen maken. Die derde vraag weet ik niet meer wat u erover vroeg. Het waren heel veel vragen. Voorzitter, misschien moeten we even de reactie van het college straks afwachten wat zij ervan vinden en dan kunnen we even kijken hoe en wat. Ik was het niet helemaal met uw punt eens daarvoor. U zegt: "We doen al heel veel." Ik vind het dus onterecht. We houden 4,1 miljoen over voor studenten van de energietoeslag. Ik vind het dan dus onterecht dat we daarmee dingen gaan doen die we niet hoefden te doen, maar daarmee nog steeds de studenten vergeten.

01:36:58

Voorzitter: Dan gaan we naar Student en Stad en dan gaan we naar D66. Student en Stad. Er zijn partijen die zijn van het halen, hebben, houden, maar ik wil wel graag mijn moties terug. Ik dank het CDA voor de teruggave van de moties. De heer Bosch.

01:37:29

De heer Bosch: Dank u wel, voorzitter. Toen in Den Haag het leenstelsel werd ingevoerd, was er een lening die een sociale leven lening zou zijn en dat zou geïnvesteerd worden in het onderwijs, maar dat bleek een loze belofte. Ook toen later die lening geen invloed zou hebben op de capaciteit om een huis te kunnen kopen, bleek dat ook een loze belofte. Er zou lage rente blijven op die lening en dat was ook een loze belofte. Nu zou de energietoeslag komen, maar daarvoor sloot het Rijk ook studenten uit. Steeds worden deze beloftes gedaan en steeds zijn er veel partijen hier aanwezig die hebben gewezen naar Den Haag en afgevraagd hoe het kan dat studenten steeds worden vergeten en dat er steeds valse beloftes worden gedaan? Nu staan we hier met een omvangrijk pakket van het Groningse college, waarvoor in totaal elf miljoen euro van de gemeente Groningen richting wordt gezocht en daar is er geen manier gevonden om studenten te ondersteunen in deze koopkracht en energiecrisis. Als student moet je je met de huidige regels eerst diep in de schulden steken, vervolgens aan de grond zitten om recht te krijgen op een compensatie, terwijl de andere groep van onze inwoners dat niet het geval is en die het bij voorbaat krijgen om te voorkomen dat je aan de grond raakt. Dat onderscheid, dat meten met twee maten, die segregatie in onze gemeente, dat is natuurlijk iets wat breder ontstaat en dit voedt dat. Student en Stad is opgericht, al meer dan twintig jaar geleden, om juist die twee groepen bij elkaar te brengen. Op het moment dat je nu een regeling hebt waarbij vanuit de gemeente 200 euro extra, 600 euro tussen 120, 140 procent van minimuminkomen, allemaal extra geld, maar niet voor studenten, dan vergroot dat die kloof. Het gaat wel eens over

greenwashing en mijn fractiegenoot noemt dit studentwashing dit. Wij hebben vier moties geschreven, samen met de gehele oppositie staat er grotendeels achter en ondersteemt de boodschap dat er meer gedaan moet worden voor studenten. Om niet te veel in details te treden, dan heb ik niet genoeg aan twee minuten, maar toch eventjes klein. De gemeente Groningen zegt: "Je moet volgens de wet per se kijken naar de leencapaciteit van een student en dat meenemen als inkomen." De gemeente Den Haag heeft niet zomaar eventjes op twee briefjes gekeken, die heeft samen met twee hoogleraren nog eens goed naar die wet gekeken en die zegt heel duidelijk: "Dat hoeft niet per se, dat is een keuze, dat is beleidsvrijheid. Dat zijn dus twee juridische meningen die tegenover elkaar staan, terwijl het zo'n belangrijk onderwerp is. Daarom zeggen wij door middel van een motie heel simpel: vraag nou een extern juridisch advies aan om zeker te weten hoe de wet in elkaar zit, zodat je niet nu een keuze maakt die niet klopt. Mocht blijken dat de gemeente Den Haag het bij het rechte eind heeft, dan kan je het dus zo gaan uitvoeren dat er veel meer individuele bijzondere bijstand uitgekeerd kan worden naar studenten. Dat zou eerlijk zijn, want dat is maatwerk. Dat gaat in op hogere kosten en daarop het geld afstemmen wat de student nodig heeft. Mocht het helaas niet zo zijn dat de gemeente Den Haag het bij het juiste eind heeft, maar de gemeente Groningen, dan zeggen wij door middel van een motie: "Dan is de enige optie om gewoon voor alle studenten energietoeslag uit te keren, dat je niet meer dat onderscheid hebt, niet meer met twee maten meten om ervoor te zorgen dat je die twee groepen dezelfde manier behandelt." Dat is dan de enige mogelijkheid. Dat kost wat geld, maar zo zorg je er wel voor op de lange termijn dat studenten en stadjes in Groningen op dezelfde manier behandeld worden.

01:42:11

Voorzitter: De ChristenUnie.

01:42:15

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Toch een vraag over de motie Second Opinion. Zou het niet veel logischer zijn wat u vorige week in een sessie al heeft gedaan, gewoon de ambtenaren van de gemeente te vragen om te kijken hoe Den Haag het doet en dan met een brief naar de raad komen over hoe dat gewogen wordt en waarom het anders is. Waarom moet dat per se een externe zijn? Het punt dat ik wil maken is dat we vertrouwen moeten hebben in de medewerkers van de gemeente. De vraag die ik heb is: de wethouder heeft ook in de bijeenkomst vorige week al aangegeven: "We willen wel kijken wat de mogelijkheden zijn en de randen daarvan opzoeken." Hoe weegt u dat?

01:42:54

De heer Bosch: Voorzitter, laat ik met het laatste beginnen. Dat is natuurlijk heel fijn dat wethouder zegt: "Laten we de randen opzoeken." Op het moment dat nu er een advies is gekomen van de juristen van de gemeente Groningen kan dit volgens ons niet. Zij hebben dat advies al gegeven, maar de gemeente Den Haag zegt precies het tegenovergestelde. Dan heb je dus twee stemmen tegen elkaar en volgens mij is het dan heel gebruikelijk en heel logisch dat je een extern iemand neemt die kijkt wie er gelijk heeft in deze kwestie en of er meer nuance in zit? Dat zou natuurlijk ook nog kunnen. Dan zorg je er dus voor dat je naar die twee verhalen als een soort scheidsrechter in het midden kijkt er nou gelijk heeft. Als je twee keer dezelfde vraag stelt aan dezelfde persoon, krijg je twee keer hetzelfde antwoord. Tot slot, dienen we een motie in en dat dient ervoor om alle mensen die op de publieke

tribune hebben gesproken en andere grote huishoudens die niet zoveel hebben aan dat prijsplafond om daar een plan voor te verzinnen. Zorg nou dat je als gemeente weet wat je kan doen om die mensen te ondersteunen. Gisteren is die motie aangenomen, hier al eerder benoemd. Deze motie van ons vandaag roept op: monitor wat er in Den Haag gebeurt, maar zorg ook dat je zelf al je huiswerk hebt gedaan, want als er groepen door de mand vallen en als er groepen niet kunnen geholpen worden door die motie in Den Haag, dan moeten we hier in Groningen wel een plan hebben wat we hier dan kunnen doen, want het kan niet zo zijn dat er een hele grote groep inwoners vergeten wordt. Dat zijn de moties die wij indienen en wij hopen ten eerste dat deze moties ervoor kunnen zorgen dat dit koopkracht pakket, wat heel erg goed en belangrijk is, nog beter wordt, meer inwoners van de gemeente Groningen ondersteunt en er uiteindelijk voor zorgt dat het voor iedereen helpt om deze koop- en energiekracht crisis door te komen. Tot zover.

01:44:57

Voorzitter: Partij van de Arbeid, de heer Bushoff.

01:44:59

De heer Bushoff: Voorzitter, allereerst overigens complimenten aan Student en Stad die hun naam eer aan doet en goed voor studenten opkomt en daar ook hard hun best voor doet, naar ik begrijp, met allerlei dingen uitzoeken. Mijn vraag gaat ook over de studenten, want we hebben natuurlijk die maatwerkvoorziening met gemeentelijk geld waar ook studenten aanspraak op kunnen maken. Het lijkt mij een goed voorstel om te zeggen: "Die drie miljoen aan rijksgeld voor studenten bestempelen we hier in Groningen ook echt voor studenten." Stel nou dat we dan de vraag aan het college zouden stellen en die is al een beetje gesteld vorige week: "Denk nou eens goed na over hoe we ervoor gaan zorgen dat die drie miljoen zo goed mogelijk bij studenten terechtkomt. Als het college dat nogmaals bij deze toezegt, zijn dan die moties over hoe we dat gaan doen, hoe we ervoor gaan zorgen dat het geld bij studenten terechtkomt niet een beetje overbodig. En heeft u dan vertrouwen in het college dat het college echt alles op alles zet om te gaan proberen dat dat geld ook daar echt terechtkomt waarvoor het bedoeld is voor die studenten?"

01:45:57

De heer Bosch: Voorzitter, ik zou op de vraag van de heer Bushoff nee willen antwoorden. Het is niet genoeg. Een heel groot gedeelte van de bijdrage die we op dit moment doen van het koopkracht pakket komt niet bij studenten terecht. Die drie miljoen, ik zou heel graag de toezegging van de wethouder willen horen dat we blijven monitoren hoeveel er van die drie miljoen bij studenten terechtkomt en als daarvan een groot gedeelte naar andere inwoners gaat omdat die dat nodig hebben, is dat heel goed, maar dan moet dat volledige pakket uitgebreid worden zodat er ook drie miljoen komt bij studenten. Het probleem is dat het niet bij alle studenten terechtkomt of bij de studenten die het keihard nodig hebben. Er zijn een hele grote groep studenten die er voor uit zijn gesloten, bijvoorbeeld die te jong zijn of op papier een te hoog inkomen hebben omdat lening wordt meegenomen als een inkomen. Dat is een hele grote groep die er op dit moment nog geen aanspraak van kan maken en daarom is het niet voldoende.

01:46:59

Voorzitter: Akkoord. Het is overigens wel een riskante vraag die u stelt. Ik ken wel een aantal juristen en ik zet er drie bij elkaar en je krijgt drie opinies, maar u durft de gok te nemen, dus

ik ga ervan uit dat het goed komt. Ik kijk even naar de Partij van de Arbeid. Non-verbaal zei u dat u toch nog wel een vraag heeft.

01:47:22

De heer Bushoff: Nee, voorzitter, de vraag werd wat anders uitgelegd dan hoe ik hem had gesteld, want ik vroeg niet of het voldoende was voor Student en Stad, want dat punt was helder. Ik vroeg meer naar of een deel van de moties van tafel zou kunnen als u van het college hoort: "We gaan ervoor zorgen dat die drie miljoen zo goed mogelijk bij studenten terechtkomt en we informeren u erover hoe we dat gaan aanpakken."

01:47:45

De heer Bosch: Zoals ik duidelijk hebt uitgelegd, die eerste motie, die second opinion roept er echt naar op om te kijken of het mogelijk is om dus die leencapaciteit niet meer mee te nemen als inkomen. Dat lijkt mij politiek gezien een super logische keuze, want hoezo zou een lening, wat je terug moet betalen met rente, wat invloed heeft op de capaciteit waarvoor je bijvoorbeeld een hypotheek kan krijgen om een huis te kopen, hoezo zou dat mee moeten rekenen als inkomen? Dat is heel gek, dus dat is die eerste motie. U vraagt: worden moties overbodig als die toezegging er komt? Nee, want daar wordt die individuele bijzondere bijstand veel en veel beter van met de eerste motie.

01:48:26

Voorzitter: Helder.

01:48:27

De heer Bushoff: Volgens mij is dat inderdaad helder.

01:48:29

Voorzitter: Dan gaan we naar D66 en dan komt de ChristenUnie.

01:48:52

Mevrouw Gietema: Dank u, voorzitter. Ik zou graag willen beginnen met een woord van waardering. Ik was drie weken terug bij een bijeenkomst van heel veel organisaties die mensen ondersteunen en het is echt indrukwekkend wat mensen voor elkaar doen en wat voor kracht daar is en ik wil hetzelfde benadrukken voor alle ambtenaren in het college en ook raad. Volgens mij zijn we met zijn allen hier met één doel. Dat is inwoners echt zo goed mogelijk helpen in het hier en nu. Dat is wat er nu voor ons ligt. We willen daarbij toch ook wel onze collega's in Den Haag bedanken, want er wordt heel veel landelijk geregeld. Er is lokaal meer nodig en dat gaan wij nu bespreken. Even kort over het proces. Het is een belangrijk onderwerp. Het doet me erg goed dat de zaal echt vol zit. Ik had wat zorgen erover, omdat ik dacht dat het allemaal last minute is, maar iedereen zet echt zijn beste been nu voor, nog meer dan we al deden. Toch steekt het een beetje, omdat we een aantal ideeën die in die plannen staan best wel willen toetsen bij inwoners, bij organisaties. Dat kan nu onvoldoende, maar we willen toch onze wensen en bedenkingen geven op de planvorming die er ligt en we kijken uit naar de besluitvorming die snel hierop volgt. Wat betreft de inhoud, we zien een hele grote focus op de inkomensondersteuning. Ik vraag me echt af, en het is ook een vraag aan het college: in hoeverre ziet het college armoede echt als een probleem van een tekort aan geld? Armoede is natuurlijk veel breder. Dat erkennen we denk ik ook met zijn allen eens. Er moet meer geld naar mensen. Bestaanszekerheid één, maar er zijn ook veel mensen waarvoor geld niet de oplossing is waarvan het financiële

probleem juist andere problemen weer belangrijker maakt of nodig om op te lossen. De grote focus op inkomensondersteuning is een vraag aan het college. We zijn ook echt heel erg benieuwd in hoeverre zich dat verhoudt met het bieden van perspectief. Dus dat is een vraag aan het college en we zijn benieuwd naar het antwoord.

01:50:51

Voorzitter: SP.

01:50:53

De heer Dijk: Voorzitter, ik mag toch hopen dat de fractie van D66 inziet dat bij een koopkracht crisis zoals dit geld ongeveer de crux is om ervoor te zorgen dat mensen nog mee kunnen doen en enig perspectief houden, in plaats van dat ze zich helemaal terugtrekken achter hun woning en in bestaanszekerheid dermate bedreigd worden dat er geen ruimte meer is in het hoofd om over andere dingen na te denken dan een boterham regelen.

01:51:21

Mevrouw Gietema: Helemaal mee eens en dat is ook niet wat ik tegenspreek. Wat ik probeer duidelijk te maken is dat we er ook juist voor zorgen dat iemand naast die persoon komt te staan, naast de financiële middelen die zij ontvangen, zodat ze ook echt weten wat ze daarmee kunnen doen en naast deze middelen hoe ze ook kunnen doorwerken aan de maanden die komen. We hebben ook een motie ingediend om te kijken in hoeverre deze maatregelen doeltreffend zijn en ik denk dat dat aansluit op wat we allemaal willen. Het geld moet naar de mensen die het het hardst nodig hebben. Dan de uitvoerbaarheid. Gisteren is het denk ik heel erg duidelijk geworden dat het college zelf ook herkent dat we gewoon grote dingen met elkaar doen en dat de uitvoerbaarheid een punt van aandacht of zorg is. Er is een ontzettend hoge werkdruk als je organisatie spreekt die nu mensen ondersteunen, die vallen om. Er zijn meer mensen nodig. Ik ben heel erg benieuwd hoe het college de verhouding ziet van investering in de inkomensondersteuning ten opzichte van ook de injectie die nodig is om personeel op de been te houden en aan te vullen. Verder mis ik een beetje de balans in de acties. Het is echt nogmaals duidelijk, zoals de heer Dijk zegt, er moet meer financiële hulp naar inwoners. Anderzijds moet die hulp er ook op tijd komen. Hoe zorgen we ervoor dat die er komt en ook op de juiste plek? Ik heb gisteravond laat een motie rondgedeeld, die is bij een groot aantal van u in de mailbox gevallen, met een voorstel om wellicht de doelgroep te verbreden tot 130 procent in plaats van 140 procent. Wij dienen deze motie vandaag niet in, maar we willen wel werken aan een amendement, omdat wij ervan overtuigd zijn dat het geld naar de mensen moet gaan die dat het hardst nodig hebben. De 120 tot 130 procent grens is de groep die nu al jaren achter het net vist met maatregelen, dus volgens mij we doen we er goed aan om ook een keuze te maken naar wie dit geld moet. Dat kunnen we strakker neerzetten door bijvoorbeeld die bandbreedte iets terug te brengen naar 130, en dan ook misschien te overwegen om die middelen die deze groep krijgt iets te verhogen, omdat zij niet alleen nu, maar ook in het verleden al niet de maatregelen hebben gekregen die ze misschien wel hadden moeten hebben. We gaan dit verder uitwerken en ook hierbij de handreiking aan het college en mijn mederaadsleden om daar samen voor te zitten. Ook als we al deze voorbeelden zien, insprekers, dank voor het naar voren brengen van jullie situatie. Ik geloof er niet in dat dit echt met generieke ondersteuning opgelost gaat worden. Er zijn mensen nodig die met jullie mee gaan denken

en daar is wat ons betreft onvoldoende aandacht voor in de planvorming. Tot slot, nog kort iets over de studenten. We stonden inderdaad vorige week op de grote markt. Inmiddels is bekend dat wij als Groningen drie miljoen ontvangen. Omdat we een studentenstad zijn. We hebben dan ook een motie ingediend om in ieder geval deze drie miljoen te reserveren, als eerste stap, om duidelijkheid te bieden aan die studenten dat we dat serieus nemen en daar invulling aan willen uitgeven. De tweede stap en wij ondersteunen volledig de motie Second Opinion om te kijken wat er nu echt in die voorliggende voorziening ligt aan mogelijkheden. Op basis van deze middelen en de mogelijkheden die uit die second opinion komen, willen wij graag meteen daarna met studenten, en we kunnen het college en de raad daarvoor uitnodigen, kijken wat er met die middelen en mogelijkheden mogelijk is en ook met die inbreng van studenten kijken wat een passende oplossing is. We steunen daarom niet de moties die meteen ingaan op de follow-up acties op van dat onderzoek, omdat we echt van mening zijn omdat we ook echt de inwoners daarbij moeten betrekken. Dat is echt iets wat ik mis in dit debat. We hebben het natuurlijk over mensen en we doen het met alle goede intenties, maar laten we ook echt kijken dat dit doet wat nodig is en naast die mensen gaan staan. Dank u

01:55:23

Voorzitter: Dank u zeer. Dan de ChristenUnie en daarna de VVD.

01:56:03

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Barmhartigheid is een woord dat uit onze samenleving aan het verdwijnen is, maar wel een woord die goed bij ons als ChristenUnie past. Barmhartigheid is oog hebben voor elkaar en omzien naar elkaar. Het manifesteert zich in hulp bieden aan mensen die in nood verkeren. Barmhartigheid kan ook worden beschouwd als het tegenovergestelde van onverschilligheid. Een barmhartige persoon staat niet onverschillig tegenover het leed van anderen. Ze gaat er niet aan voorbij, maar hebben er mee van doen. Sommigen hier weten ook dat wij jaarlijks de barmhartige samaritaan uitreiken. Dat is een prijs waarmee we mensen en organisaties die zich belangeloos inzetten voor de gemeente Groningen in het zonnetje zetten. Vanuit dat licht kijken we ook naar het pakket maatregelen om inwoners te ondersteunen, want de stijgende prijzen leiden ertoe dat steeds meer inwoners in financiële problemen komen of niet meer kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Vaak hangen financiële problemen samen met problemen op het gebied van werk, gezondheid, sociale contacten en een kwetsbare thuissituatie. Het kabinet komt weliswaar voor 2023 met het pakket aan maatregelen, maar voor een deel van de mensen komen die te laat of is het onzeker of ze hiermee echt geholpen zijn. Dan is het mooi dat wij voor de komende periode een aantal aanvullende maatregelen nemen. We breiden daarmee bestaande regelingen uit, zodat er meer inwoners daarvoor in aanmerking komen, of een verhoogde bijdrage. Een stevig pakket vanwege een half miljoen euro waarmee we hulp bieden aan mensen die in nood verkeren of in nood dreigen te raken. Je zou kunnen zeggen: "Een pakket van barmhartigheid."

01:57:46

Voorzitter: D66.

01:57:48

Mevrouw Gietema: Dank. Voorzitter. U heeft het over een pakket van barmhartigheid. We doen veel beloften opnieuw. Wij zeggen: "Het Rijk, het geld komt te laat." Deze middelen die

we hier nu willen geven aan inwoners, zoveel mogelijk nogmaals, moeten ook in november en december op de bankrekening staan. Kunt u mij uitleggen: heeft u er echt vertrouwen in dat die middelen echt in die twee maanden daar belanden?

01:58:14

De heer Rebergen: Ja, daar heb ik vertrouwen in. Dat is ook de reden waarom we bestaande regelingen hebben uitgebreid en niet allerlei nieuwe regelingen hebben verzonnen, maar vanuit de bestaande regeling hebben gekeken wat we kunnen doen.

01:58:25

Voorzitter: CDA.

01:58:27

De heer De Haan: Voorzitter, gisteren las ik aardig felle woorden van uw college over de houding van het kabinet, ook een aantal verwijten. Ik ben wel benieuwd hoe u daarin staat. De minister van armoedebestrijding is van de ChristenUnie. Kunt u zich vinden in die houding van het college?

01:58:55

De heer Rebergen: Dank voor uw vraag. Ik hoef niet per se voor mijn collega in Den Haag te spreken, maar ook daar wordt er een heleboel geld uitgetrokken voor armoedebestrijding, dus nee, ik kan me daar niet in vinden. Ik ga verder. Dan moeten we niemand in de kou laten staan. Mensen mogen niet afgesloten worden van energie of uit huis worden gezet en daarom dienen we daarover samen met de PvdA en de SP een motie in. Dan gaan we verder investeren in de sociale basis en dat begint wat ons betreft in het gezin, maar gaat verder naar buurt en sociaal leven. Ook verenigingen en culturele instellingen krijgen te maken met stijgende energieprijzen waardoor sociale, culturele of sportactiviteiten minder beschikbaar zijn of te duur worden. Ook vinden wij het van belang dat extra activiteiten en ruimere openingstijden van buurthuizen worden georganiseerd. In welke mate organisatie en problemen komen en hoe extra activiteiten en ruimere openingstijden kunnen bijdragen, wordt verder in beeld gebracht. Om snel te kunnen handelen reserveren we nu al drie miljoen om maatschappelijke organisaties en bedrijven te ondersteunen, want wat er komt voor bedrijven is ook erg onduidelijk en we zien uit naar die inventarisatie. Dan een reactie op de sprekers. Vanuit de sprekers is de nood of aankomende nood bij woonvormen naar voren gebracht. Dat signaal hadden wij ook al gekregen en wij hadden daarover ook al contact met de wethouder en die vertelde mij dat zij die signalen ook gekregen hebben en hij verzekerde mij dat gesprekken gaande zijn en de vinger aan de pols wordt gehouden. Over de meerkostenregeling hebben andere partijen ook al wat gezegd, dus daar ga ik niet verder op in. Dan wou ik als laatste zeggen dat ik me aansluit bij de complimenten voor alle mensen die aan dit belangrijke pakket hebben gewerkt.

02:00:48

Voorzitter: Dank u zeer. Dan de VVD en dan de Partij voor het Noorden. De VVD. Dank u wel, voorzitter.

02:01:18

Mevrouw Akkerman: Allereerst ook dank aan de sprekers, en met hen en een aantal voorbeelden die de Partij van de Arbeid al noemde, is het wel duidelijk dat er echt iets aan de hand is, dat we te maken hebben met een crisis. Dus in die zin zeggen wij ook: "Goed dat

het college geld heeft gevonden, een behoorlijk bedrag, om iets te kunnen doen voor onze inwoners." Tegelijkertijd is 17 miljoen een groot bedrag als je het zo zou hebben, maar als je het moet delen over misschien wel 230.000 inwoners, blijft er natuurlijk weer heel weinig over. Dus de vraag die wij wel hebben is: hoe effectief is het om het bedrag te gaan delen? De bedragen die we hebben gehoord in de voorbeelden gaan ver uit boven wat wij qua compensatie kunnen betekenen. Een vraag aan het college is dan ook of wij ook breder gedacht hebben? Dit komt heel erg uit de koker van het veld, werk en inkomen, maar misschien moet je breder in de gemeentelijke organisatie gaan vragen om mee te denken naar oplossingen, want er is een voorbeeld dat nog vers in het geheugen zit. Misschien hebben mensen er wel meer aan als ze hun tuinhuisje wel via Airbnb kunnen verhuren voor zoveel dagen als ze dat zelf willen. Dat is een voorbeeld wat vers in het hoofd zit omdat het vorige week daarover ging. Ik bedoel natuurlijk: als we breder kijken, komen we misschien meer dingen tegen die kunnen helpen in plaats van alleen maar de focus op werk en inkomen.

02:02:35

Voorzitter: De SP.

02:02:39

De heer Dijk: Voorzitter, ik wilde het net ook bij Student en Stad vragen en ook bij D66, want er komen dan eerst complimenten dat er een mooi miljoenenpakket is om koopkracht van mensen een beetje te dempen, maar dan moest ik terugdenken aan uw woordvoering bij het voorjaarsdebat en het coalitieakkoord en dat ging vooral over de solvabiliteit die helemaal niet op orde was van de gemeente en de financiële stabiliteit en het is potverteren en er wordt veel te veel geld uitgegeven. Hoe kijkt u daar nu op terug?

02:03:15

Mevrouw Akkerman: Wij hebben natuurlijk nagevraagd hoe we nu zo snel aan zo een hoog bedrag komen, en we begrijpen dat dat in feite het bedrag is wat we overhouden op de rekeningen resultaten van dit jaar. Daarbij is ook uitgelegd dat dat betekent dat we in de toekomst iets niet meer kunnen wat we misschien wel hadden gewild. Natuurlijk geldt voor ons dat als dat zou betekenen dat we in de toekomst toch lastenverzwaring moeten invoeren, dat dat een andere keuze zou zijn dan wanneer de eiwittransitie wat langer op zich laat wachten, maar dat zou heel ridicule zijn als je nu de koopkracht gaat versterken, dat je 'm dan later zou gaan afzwakken, dus daar gaan wij niet van uit.

02:03:52

De heer Dijk: Een korte vraag dan. Dus u vindt het een heel goed idee dat er nu miljoenen wordt uitgegeven aan koopkrachtreparatie in plaats van dat we dat weer in een pot gaan stoppen om de solvabiliteit op orde te brengen. U zegt: "Goed plan, college, doet dit."

02:04:06

Mevrouw Akkerman: Voor nu zien wij wat er nodig is. Als mensen hulp nodig hebben, omdat ze het echt niet redden, dan moet je wel iets. Dus voor nu wel, voor de toekomst willen we wel aan het college ook vragen of wij er ons voldoende van bewust zijn dat wij ook zelf een partij zijn in deze crisis. Wij zijn zelf een partij die straks hogere kosten gaat krijgen, voor zover dat nu al niet het geval is, en mogelijk ook minder inkomsten. Dus het is niet iets wat je elk jaar waarschijnlijk kan doen zonder dat je daar financieel ook veel last van krijgt. Mijn

volgende zin is dan: moet je dan helemaal niks doen? Ja, natuurlijk moet je wel iets doen, want wij vinden dat als mensen hulp nodig hebben dat je er dan juist als overheid moet zijn. Wij vragen ons wel af: kan het niet gerichter? We doen nu heel veel generieke maatregelen. Het voordeel daarvan is dat het snel kan en met relatief weinig inspanning. Alsnog is de capaciteit natuurlijk wel lastig, maar wij willen vooral de mensen helpen die het ook echt het nodig hebben. Misschien kunnen we daar nog iets doen dat we toch wat meer dat onderscheid maken en vooral kijken waar het echt nodig is. Bijvoorbeeld mensen die een energiecontract hebben tot eind 2025 zou je misschien nu niks kunnen uitgeven, terwijl dan de mensen die wat boven de 140 procent van het minimum verdienen die wel al nu een hogere energierekening hebben, dat je die dan wel wat kan geven. Dus dat is even begrijpelijk een zoektocht van hoe werkbaar het is, maar voor de VVD is het wel ontzettend belangrijk dat je mensen helpt die het geld echt nodig hebben. Natuurlijk geldt dat ook voor studenten. Dat is gek dat ik dat apart moet noemen, maar wij lazen in de collegebrieven dat we studenten geen energietoeslag kunnen geven, want dat financiële risico kunnen we niet dragen, maar dat is natuurlijk voor een student niet iets anders dan voor welke inwoner ook. Het geldt ook voor mensen die meer dan 140 procent van het minimumloon verdienen. Ook daar zitten mensen bij die het echt nodig zullen hebben om geholpen te worden. Daar kun je ook je afvragen: kunnen we dat financieel trekken? Daar zit een grens aan uiteindelijk, maar je kan niet zeggen: "Voor de ene groep is dat een argument en voor de andere niet." Tenslotte, wij zagen één concrete maatregel die mensen extra stimuleert om te gaan werken, namelijk het eerder uitkeren van de bonus voor het moment dat je werk vindt. Wij zouden het college willen oproepen om echt nog beter te kijken of er meer concrete dingen mogelijk zijn om werk te stimuleren. Wat wij in ieder geval zagen, is dat er ontzettend veel bedrijven zijn die bonussen aanbieden als je bij ze komt werken. Die bonussen liggen doorgaans hoger dan wat wij aanbieden. Er zijn inmiddels bedrijven die de energierekening voor hun medewerkers voor de helft of meer willen betalen. Misschien is het in ieder geval idee om mensen zo veel mogelijk erop te wijzen wat het oplevert om te gaan werken. Alle moties die dit verhaal ondersteunen, dienen wij mede in. Dank u wel.

02:06:51

Voorzitter: Dat verbaast natuurlijk niet. Ik vind het overigens knap warm hier, maar dat is een ander punt. Wij gaan er naar de Partij voor het Noorden en daarna tot slot de PVV. Partij voor het Noorden.

02:07:40

Mevrouw Bernabela: Voorzitter, het noodplan moet de inwoners de winter door helpen. Met deze plannen gaat het vast wel lukken voor grote groep inwoners. Alleen komen de studenten en collectieve woonvormen er bekaaid vanaf. Zij moeten zich in de schulden steken of nog meer werken om er een beetje warmpjes bij te zitten. Wij vinden dit als Partij voor het Noorden niet rechtvaardig. Vandaar dat we de D66 motie drie miljoen rijk voor studenten mede-indienen. We moeten niet vergeten dat Groningen een studentenstad is en graag studenten wil blijven houden. Het kan niet zo zijn dat studenten hun studie noodgedwongen moeten beëindigen vanwege de kosten. Dit heeft grote gevolgen voor Groningen als City of Talent. Deze titel zal moeilijk zijn om dan te behouden. Dus investeren in de toekomst nu het nog kan. Het noodpakket en maatregelen, de energiekosten en inflatie dat nu voor ons ligt, kan rekenen op onze goedkeuring, met een aantal

kanttekeningen en vragen van onze kant. Tegenover het koopkracht pakket met inwoners was de partij positief. Dat dit jaar wel speelgoedbonnen en kledingbonnen komen zijn we blij om. Kinderen zouden niet de dupe moeten zijn van de koopkrachtverminderingen. We hopen dat deze bonnen bij winkels in de buurt te besteden zijn, zodat men niet stad en land hoeft af te reizen. Daarnaast zijn we ook te spreken over de mogelijkheden voor schoolmaaltijden. Kunnen deze alleen voor basisscholen worden ingezet of kunnen ook middelbare scholen hiervan gebruik maken, is onze vraag? De dienstverlening blijft belangrijk voor de toetsen. Door de toeslag te [onhoorbaar] zijn mensen op hun hoede en durven ze niks meer aan te nemen van de ander, bang om het weer te moeten inleveren. Dat aannemen van de ondersteuning nu geen negatieve gevolgen heeft voor de uitkering, moet zeker voorlichting over gegeven worden. Of de extra inzet op het gebied van inkomen en schulden bij WIJ Groningen voldoende zal zijn, valt nog te bezien. Ook dat laatst zag ik weer gebeuren dat een WIJ-medewerker in gesprek ging met een cliënt in de openbare ruimte van het Floreshuis, terwijl de cliënt uitdrukkelijk voeg om een privéruimte. Als er niet gezorgd kan worden voor privacy, schrikt het mensen af om überhaupt het gesprek aan te gaan en het dan maar zelf op te lossen, met de gevolgen van dien. Zeker als buurthuizen ook als woonkamers voor wijken en dorpen gaan fungeren, lijkt ons dit lastig. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat iedereen die het moeilijk heeft, bereikt wordt en geholpen wordt? Wij hopen dat het aanvragen van toeslagen inderdaad net zo makkelijk wordt als in het persbericht voorgespiegeld, door alleen de hoogte van iemands inkomen te checken zodat er geen hele administratie overlegd hoeft te worden. De moties die hiermee te maken hebben, ondersteunen wij.

02:10:43

Voorzitter: Dank u zeer, en dan tot slot de PVV.

02:11:20

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Een perfect storm, en dit is nog maar het begin. De Groningers zitten in heel zwaar weer. We gaan van crisis naar crisis. De situatie wordt voor Groningers slechter en slechter. Dan kan je nog maar één ding doen en dat is je inwoners helpen die in de problemen zijn gekomen. Als de dijken doorbreken, dan is het pompen of verzuipen, en het is helaas de situatie waar de hele Groningse en Nederlandse samenleving in is beland. Het. De politiek moet dus alles doen om onze inwoners overeind te houden en de bestaanszekerheid te garanderen. De voorstellen die het college doet, is een goed begin en kunnen wij als PVV ook ondersteunen, maar er is in de toekomst, zeker komend jaar, veel meer nodig. De PVV heeft gesproken met bewoners, onze tour door de stad die we hebben aangekondigd, mensen met sociale huurwoningen die in de problemen komen. Een voorbeeld is een gezin in De Wijert die een rekening van 1.200 euro per maand krijgt omdat zij in een wisselwoning zitten met label G. Wat is daar nog sociaal aan, zou je zeggen? Een ander voorbeeld is een man in Selwerd die pensioenopbouw mist omdat hij ooit tien jaar lang voor de gemeentelijke stichting Weerwerk heeft gewerkt en stichtingen hoeven geen pensioenopbouw te doen. Hij zit dus met een pensioengat en moet van 1.500 euro samen met zijn vrouw rondkomen en kan de energierekening niet betalen. Zij zetten de verwarming dus uit. Ze zitten letterlijk nu al in de kou. We hebben daarnaast nog gesproken met CMO STAMM en CMO STAMM had een schokkende mededeling. 1,4 miljoen mensen zitten op de armoedegrens, maar 200.000 mensen zijn in beeld. De rest dus niet. Groningen kent heel

veel sociale huurwoningen en heel veel mensen die er nog slechter aan toe zijn, dus juist in Groningen zou u zeggen: "Daar moet heel veel aandacht voor zijn." Daarnaast hebben we ook nog een groep werkenden en middeninkomens die nu geconfronteerd worden voor het eerst met grote schulden en hoge energierekeningen en weet niet dat bijzondere bijstand ook voor hen er is. Ook deze groepen kunnen aanspraak maken op bijzondere bijstand en daarom dienen wij daarover een motie in. Er moet toch iets van mijn hart. De PVV heeft al jarenlang tegen de inflatie, de toenemende armoede, helaas tegen beter weten in verschillende gremia zoals de gemeente, provincie, Eerste Kamer, Tweede Kamer gewaarschuwd: "Stop met het klimaatbeleid dat de gasprijs opdrijft. Stop met die sancties die Rusland rijker maakt en onze inwoners armer. Stop met de euro die de geldpers maar aan zet en inflatie aanjaagt waardoor die koophuizen zo ongelofelijk duur zijn geworden." Helaas, er wordt niet geluisterd en we zien nu het resultaat Het stapelen van crisis op crisis, en we zitten nu dus in een perfect storm, veroorzaakt door verkeerde beleidskeuzes en we staan dus nog aan het begin van deze ellende. Nu zeventien procent, maar veel producten, zoals kunststof, afhankelijk van de grondstof gas komen uit Rusland en die boycotten we nu. Ook andere grondstoffen boycotten we nu en daarvan zullen we de komende jaren grote problemen krijgen, want we kunnen heel veel producten dan gewoon niet maken. Semiconductors bijvoorbeeld, maar ook andere producten zoals windmolenparken. Daar zijn heel veel metalen die uit Rusland komen. Daar is vast niet bij stilgestaan en dat terwijl de geldpers van Europa nog steeds aan staat, en dat geld moet dus concurreren met minder producten. Dus die worden sowieso duurder en daar zit meer inflatie. Dan hebben we dan de ECB en de centrale banken die hebben geprobeerd de rente te verhogen om de inflatie in te dammen. Dat is mislukt. In Engeland vielen de pensioenfondsen vorige week om. 2.500 miljard aan ponden die in gevaar kwamen. De centrale bank kon niets anders dan opkopen, dus de centrale banken hebben de keuze tussen meer inflatie en meer inflatie. Dat is de realiteit, en dat is een heel zorgwekkende realiteit. Ik denk dat iedereen dat wel met mij deelt. Wat kunnen wij als politiek dan nog doe? Het enige wat wij kunnen doen is dan de gasprijs zoveel mogelijk verlagen en dat kan je doen door de belasting en de BTW tijdelijk af te schaffen. Daarvoor hebben wij dus een motie ingediend. Dat betekent dat de energieprijs voor iedereen lager wordt en dat werkt ook door in een lagere inflatie. Ook helpt dat bedrijven die dan overeind kunnen blijven. Ik werd nog gewezen op een klein foutje in de motie om alle belastingen te verlagen en alle BTW af te schaffen. Dat gaat de PVV zelfs iets te ver. Ik bedoelde natuurlijk de belastingen op BTW op de energierekening. Dat is aangepast, voorzitter. Dank u wel.

02:16:51

Voorzitter: Dank u wel. U had nog een vraag van het CDA.

02:16:55

De heer De Haan: Voorzitter, toch schrik ik ergens wat van die woorden van de PVV als we het hebben over het stoppen met al die sancties. Daar mis ik gewoon een punt en dat is dat we volgens mij gewoon heel duidelijk moeten zeggen tegen Rusland, tegen Putin: "Stop met het voeren van die oorlog." Ik hoop dat u dat toch met ons eens bent of niet?

02:17:12

De heer Ram: Dat ben ik absoluut met u eens. De annexatie is illegaal, we oordelen Putin volledig. Alleen de manier waarop we nu Putin aanpakken met deze sancties, dat zorg er

alleen maar voor dat Rusland rijker wordt. Ze hebben meer gasopbrengsten en die betalen onze inwoners, dus dat is de verkeerde keuze geweest. Daar hebben we ook voor gewaarschuwd, onze fractie in de Tweede Kamer en helaas zien we nu een hele hoge energierekening als gevolg daarvan.

02:17:38

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaat het nu als volgt: ik heb de raad ook wat extra ruimte gegeven om zijn gevoelens rondom de actuele situatie en de moties goed naar voren te kunnen brengen. Dat is denk ik ruimschoots gebeurd. Dat heeft echter consequenties voor het college dat men vrij staccato zal reageren op een aantal stellingen, aangezien we om zes uur echt dit pand, althans een aantal van ons, zal moeten verlaten vanwege verplichtingen elders. Dus dat is wat onbevredigend voor het college, maar die zijn ook ruimschoots aanwezig geweest bij de persconferentie en een brief en een toelichting. Misschien is er zelfs op social media het één en ander gezegd. Ik weet het niet, ik volg het niet, maar ik ben toch nog een gelukkig mens. Er zullen een aantal woordvoerders zijn, vermoed ik, maar ik begin met de eerste woordvoerder vanaf het college. Graag vanaf katheders. Wie neemt het voortouw?

02:18:59

Wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan tijd besparen doordat mijn collega Renaat katheders loopt en dan zal ik staccato iets over de financiële context zeggen, want daar gaat het natuurlijk ook over. Het pakket wat wij voorstellen is op basis van wat we nu weten. Er is heel veel onzekerheid in de werelds, er is al aan gerefereerd door verschillende fracties. Er is geopolitiek van alles aan de hand en er verandert elke dag wel iets. Vervolgens is ook de Rijksoverheid nog druk doende met allerlei maatregelen. Er zijn Tweede Kamer fracties aandacht aan het vragen voor verschillende onderdelen. Het pakket wat voor u ligt, hebben wij gemaakt op basis van wat we nu weten, en vanuit het uitgangspunt: we willen zo snel mogelijk iets doen voor mensen. In principe is het stutten en steunen van onze inwoners niet de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente, maar we vinden wel dat het nodig is en dat we moeten zorgen dat we mensen de winter door kunnen loodsen. Dus dat doen we nu met dit pakket. In de brief staat aangegeven dat wij wat ruimte houden om te kunnen schuiven binnen de budgetten omdat we niet weten hoe bepaalde maatregelen nog uit gaan pakken, dus daar houden we ruimte voor en blijven we ook over in gesprek met uw raad. De VVD zei heel terecht: "Dit kan niet elk jaar." Dat klopt, want de financiële situatie van de gemeente is structureel onzeker. Wij hebben net een begroting gepresenteerd. Daar gaan we het binnenkort over hebben, maar dan ziet u dat we een heleboel problemen op te lossen hebben als gemeente en ook daar hebben we geld en mensen voor nodig en we kunnen gewoon niet alles oplossen. Dus dit is het voor nu. Nog één opmerking waar ik even iets over moet zeggen, namelijk de heer De Haan zei iets over de begrotingsregels van het Rijk, want de gemeente staat voor eenzelfde dilemma als de Rijksoverheid, namelijk doe je iets voor iedereen. Alleen er is een fundamenteel verschil tussen de Rijksoverheid en de gemeente. Dat zijn de begrotingsregels. Wij moeten sluitende begrotingen te leveren, wij kunnen maar heel beperkt belasting innen bij mensen en de Rijksoverheid heeft daar veel meer ruimte in. Dit is primair de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid, dus moet hij daar ook liggen, en dat is de reden dat we dat ook blijven zeggen.

Wethouder Eikenaar: Dank u, voorzitter. Ik moet het staccato doen, anders dan had ik een hele mooie inleiding houden, maar ik wil toch een paar korte inleidende woorden zeggen. We hebben een pakket gemaakt waarmee we proberen mensen te ondersteunen in deze moeilijke tijd, maar we hebben niet de illusie dat wij iedere groep en ieder persoon hiermee kunnen helpen. Zoveel ruimte hebben wij gewoon niet. Het is de verdeling van de schaarste of we dat nou willen of niet. Ik denk dat het ook handig is om een aantal uitgangspunten te noemen die we centraal hebben gesteld. De belangrijkste daarvan is: hoe kunnen we snel het geld bij de mensen die het hardst nodig hebben, krijgen, maar ook hoe kunnen we dat op een manier doen waarbij de uitvoeringslast zo min mogelijk is, omdat dat de bottleneck gaat zijn de komende periode. We trekken extra geld uit om in meer ondersteuning te voorzien. Daar kunnen dus meer mensen aan de slag, maar het wordt ook vooral de kunst om die mensen te vinden om dat te doen. Dat wordt het grootste probleem. Tegelijkertijd gaat het niet alleen om extra mensen, het gaat ook om mensen binnen de gemeentelijke organisatie en andere organisaties die zich hier meer op richten. Dat gezegd hebbende, we gaan zo snel mogelijk dat geld bij mensen proberen te krijgen. Er kwam ook een vraag over die planning. Het is echt de bedoeling dat dat geld in november, december bij mensen komt, en een enkele kleine uitloop naar begin volgend jaar, maar dat gaat om kleinere groepen en kleinere bedragen. Die bedragen die hier genoemd zijn, is echt de bedoeling om die zo snel mogelijk bij mensen te krijgen. Bijvoorbeeld die groep van 120 tot 140 procent kan wel iets langer duren, omdat die mensen moeten aanvragen. Die kunnen in november aanvragen, maar het kan wel eens zijn dat dat in het nieuwe jaar loopt op het moment dat mensen dat daadwerkelijk krijgen, afhankelijk van hoe snel ze het aanvragen en ook hoe de verwerking gaat. Dank voor alle sprekers. Uw noden zijn duidelijk. U komt net zoals heel veel andere mensen in grote problemen. Voor inwoners van De Biotoop en het oude RKZ en vele anderen geldt natuurlijk dat ze een beroep kunnen doen op de regeling zoals die nu is als ze aan de inkomensvereisten voldoen. Tegelijkertijd realiseer ik mij, en dat sluit een beetje aan bij het punt wat ik aan het begin maakte, we kunnen niet alle groepen helpen. Dus we gaan naar u kijken waar het gaat om dat fonds van drie miljoen, want er zitten ook veel ondernemers in uw gebouw, dus daar kunnen we echt naar kijken. Maar ik kan u niet de belofte doen dat we alle problemen gaan oplossen, net zoals er veel problemen zijn bij andere mensen die we ook niet kunnen oplossen. Daarvoor is de ongelijkheid in het land te groot en dat kunnen wij niet allemaal op ons nemen. Dan wou ik naar een aantal vragen van u toe, want anders wordt mijn inleiding echt te lang. De vraag van D66: in hoeverre is armoede een tekort aan geld? Ik denk dat armoede in hoofdzaak een tekort aan geld is. Dat er allerlei problemen omheen hangen, dat is duidelijk als wat, maar met name nu, maar ook structureel is armoede in de eerste plaats een tekort aan geld en dat is nu nog fundamenteeler in deze periode. Dus ik denk echt dat wat we hier moeten doen is dat geld zo snel mogelijk bij mensen krijgen en ik heb niet de illusie dat we daarmee al hun problemen oplossen. U vroeg ook de verhouding tussen de investering en in personeel en in de inkomensondersteuning. Volgens mij heb ik daar net een antwoord op gegeven. We proberen regelingen te maken die zo simpel mogelijk zijn, waarbij we zo min mogelijk mankracht nodig hebben en zo veel mogelijk geld bij mensen krijgen die dat het hardste nodig hebben. Dat is de ene kant en anderzijds investeren we in extra personeel, maar het blijft een grote opgave om mensen te werven en daarvoor in te zetten. Dan uw

aangekondigde amendement om van 140 naar 130 procent te gaan en dan mogelijk dat bedrag te verhogen. Uiteindelijk is dat een politieke keuze. Dit college heeft ervoor gekozen om ook die groep tot 140 procent, waar ook problemen zitten, ook te bedienen. Het is uiteindelijk een politieke keuze om dat wel of niet doen. Ik denk dat ook tegen de middengroepen aan, want dit is natuurlijk niet echt een middengroep, ook echt problemen zitten, dus dat we er niet aan ontkomen om hen ook te ondersteunen. Als we voor een andere, voor een kleinere groep hadden gekozen, had het bedrag inderdaad hoger kunnen zijn. Dat is een juiste berekening. Elizabeth Akkerman van de VVD vroeg: "Waarom niet breder gekeken en niet alleen naar werk en inkomen?" Ik denk dat het college breder heeft gekeken. Het is inderdaad een groot pakket om inkomen te ondersteunen, maar er zit ook drie miljoen voor culturele instelling, voor sportverenigingen enzovoort, en voor bedrijven. Dus we hebben breder gekeken. Bovendien kijken we ook hoe we extra ondersteuning kunnen bieden, en daarnaast, dit is een noodpakket. Dit is niet structureel beleid van het college. In het structureel beleid van het college zijn de collega's bezig met bijvoorbeeld waar het gaat om het energiezuiniger maken van huizen, en dat zijn wel structurele maatregelen, maar daar gaat dit specifieke pakket maar een klein deel over. Waarom niet gerichter? Daar heb ik net een antwoord op gegeven. Dan wordt het uitvoeringstechnisch ingewikkelder. De maaltijden op middelbare scholen kwamen nog aan de orde. Daar staan volgens mijn woorden over in de brief dat we daar naar een uitbreiding gaan kijken. Gaat het college iedereen bereiken, was ook de vraag? We gaan zo veel mogelijk mensen proberen te bereiken. Daar wordt ook in geïnvesteerd, maar of we iedereen bereiken, kan ik u niet garanderen. Over de collectieve woonvorm heb ik net wat gezegd. Over de dierenopvang in het centrum, die nemen we mee in de overweging over het fonds van drie miljoen. Daar nemen we dat in overweging mee of we die daaronder zullen laten vallen. De heer Sijbolts vroeg aandacht voor de werkende jongeren. Ik vind die aandacht volkomen terecht. Alleen, het is ons niet toegestaan om hen daaronder te laten vallen. Dus dat is niet een keuze van ons om daar die werkende jongeren niet onder te laten vallen, maar dat mag simpelweg niet. De heer de Haan vroeg, maar daar kom ik zo bij de motie ook over op terug, over de taferelen zoals die bij SNN zijn. Dit college is geenszins voornemens om taferelen zoals die bij de SNN zijn te veroorzaken. Dat mag duidelijk zijn. Tegelijkertijd is het wel zo dat dit echt om een groot pakket gaat, maar nogmaals, we kunnen niet iedereen bedienen. We hadden ook 50 miljoen of 60 miljoen kunnen uitgeven. 'The sky is the limit', dat is helaas niet zo, dus we zullen keuzes moeten maken, dus het is op dit moment deze ruimte die er is en we gaan die drie miljoen fonds echt zo goed mogelijk inzetten, zodat het het meeste effect sorteert. Dan kom ik aan de moties. Ik ben er echt aan een rap tempo door gegaan, hoop ik. Ik begin bij de motie Second Opinion. Dat is geloof ik drie, want drie hoort voor twee en één, volgens mij.

02:29:57

Voorzitter: Dat wordt straks ook de volgorde van stemming, indien dat gewenst wordt, maar we beginnen bij drie. Die is randvoorwaardelijk.

02:30:06

Wethouder Eikenaar: Wat betreft motie drie, u vraagt om een second opinion. U heeft in de brief kunnen lezen dat het college probeert zich tot het uiterste uit te rekken om die drie miljoen bij de studenten te krijgen, want ik heb nog niks over de studenten gezegd, terwijl u

daar wel allerlei opmerkingen over gemaakt heeft. Wij gaan ons tot het uiterste inspanning om die drie miljoen bij de studenten te krijgen. Tegelijkertijd zit daar inderdaad een drempel van die lening. U heeft gelijk, een aantal van u zei het, eigenlijk stimuleer je daarmee dat studenten gaan lenen, en dat is heel raar. Dat ben ik geheel met u eens. Tegelijkertijd zijn we tot nu toe tot de conclusie gekomen dat wij die lening, ook al wordt die niet maximaal geleend, wel maximaal moeten meetellen. Vooralsnog heb ik geen aanleiding om daar anders over te denken, maar u leest wel in onze brief dat wij ons tot het uiterste willen inspannen om die ruimte te vinden. Dus ik geef deze motie oordeel raad om die reden, dat wij extern of bijvoorbeeld bij de stadsadvocaat gaan kijken of er ruimte is. Ik hoop van harte met u dat die ruimte er is, want wat u in de brief leest, is niet de weergave dat het college niet wil. Het college wil heel graag, dus ik hoop dat wij ongelijk hebben en dat u gelijk heeft, want dan kunnen we die ruimte benutten. Dus de motie is oordeel raad. De moties die daarop volgen, dus M2 en M1, die lopen vooruit op die uitkomst. De ene loopt vooruit op de uitkomst in het geval die positief is. Dat zou ik niet willen doen, omdat het ook nog kan zijn dat het advies allerlei nuances geeft en dat dit precies nou net niet kan dan. Volgens mij moeten we dat eerst afwachten. De andere motie gaat ervan uit dat het niet slaagt en dat het college, wat in de brief geschreven is, volkomen juist is. Dan vraagt u om alle studenten te includeren. Daar hebben we al meer discussies over gevoerd en volgens mij hoeven we die hier niet te halen. Daar kan het college niet in meegaan. Dat is echt te veel geld en dat zou ook ten koste gaan anders van andere groepen. Dus daar kan het college niet in meegaan. Dan motie M3. Het college hoopt van harte dat deze motie van Omtzigt leidt tot een situatie waarbij ook huishoudens van meer personen daaronder gaan vallen. Deze motie vraagt om een onderzoek en normaal is het college nogal geneigd om zo een onderzoek toe te zeggen, maar hiervoor zie ik zo veel uitvoeringsproblemen op moment dat het college dat zou moeten gaan uitvoeren en ik heb daarnet uitgebreid ook iets gezegd over wat het voor uitvoeringslasten kan betekenen. Om die reden ontraad ik deze motie desondanks. Ik hoop van harte dat de motie Omtzigt echt tot een de oplossing leidt. Dan de motie M5. Die ontraden wij ook. Er staan een aantal punten in die op zichzelf prima zijn, maar het laatste punt geeft een blanco cheque. Zo lees ik hem in ieder geval, en daar zou ik niet voor willen kiezen. Dan de motie van de PVV over aandacht voor alle groepen in de samenleving. Dat is wat wij van harte van plan zijn, dus geef ik ook oordeel raad. Dan M7, daar komt een collega nog heel kort op terug. Dan de drie miljoen en die uitsluitend inzetten voor studenten. Dat is M8. U leest in onze brief dat onze intentie is om die drie miljoen aan studenten uit te geven. Alleen, omdat het via de bijzondere bijstand gaat, individuele bijzondere bijstand, wordt dat nog wel een hele toer, en dat ziet u ook. Dus ik geef deze motie oordeel raad en dan spreek ik met u af, met uw hele raad, dat u samen met mij gaat nadenken hoe we die drie miljoen dan zo goed mogelijk bij studenten krijgen, want daar zit een complicatie in, namelijk dat het niet inkomenspolitiek mag zijn. Dat geeft een raar figuur waardoor je niet bijvoorbeeld bonnen voor de Albert Heijn of de Lidl mag geven, terwijl je dat in deze situatie het liefst wel zou doen. Maar dat mag niet. Dus er moet een andere manier worden gevonden om die gelden op een nuttige manier bij studenten te krijgen, op een manier waarop ze er zo goed mogelijk mee ondersteund worden. Als u mij wil toezeggen dat u erover met mij meedenkt, dan kan ik deze oordeel raad geven. En dan M9, dat is de één na laatste en is ook oordeel raad. Ik maak daar wel een opmerking bij, namelijk dat we natuurlijk niet precies bijvoorbeeld van 120 tot 130 procent van de groepen kunnen zien of iedereen daarmee

exact uit de brand is geholpen, want daar kunnen ook mensen tussen zitten die dat geld ontvangen die bijvoorbeeld nog een lopend energiecontract hadden, en die hadden dat niet nodig. Dus in globale zin kunnen we evalueren waar dat geld terechtgekomen is en hoe het gaat met de bijzondere bijstand en hoe het gaat met het zorgen dat mensen niet de schulden komen. Daar kunnen we echt wel wat over zeggen, maar niet in detail. Dan de laatste motie, en dat is een motie van de PvdA en de SP om te zorgen dat mensen niet uit hun huis worden gezet. Dat is ook oordeel raad. Dat is grotendeels wat we al doen, maar als er signalen komen dat er mensen toch uit huis worden gezet of van de energie wordt afgesloten, dan moeten we daar zo snel mogelijk op af. Dus die geldt ook oordeel raad.

02:36:37

Voorzitter: Dank u zeer, Dan krijgt u nog preadvies over motie zeven, maar uitsluitend een verduidelijkende vraag, geen betoog. D66, heeft u nog een verduidelijkende vraag aan de wethouder?

02:36:53

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Ik vroeg me af of de wethouder ingaat op de uitnodiging om binnenkort met studenten samen te kijken naar de dilemma's die voor ons liggen en met hen te gaan denken over hoe we dat zo goed mogelijk bij hen terecht kunnen laten komen.

02:37:17

Wethouder Eikenaar: Ik ben van harte bereid met eenieder het gesprek aan te gaan die goede ideeën heeft hoe we dit het best kunnen doen.

02:37:22

Mevrouw Gietema: Dan volgt de uitnodiging.

02:37:25

Voorzitter: Dan was er nog een verduidelijkende vraag van het CDA.

02:37:36

De heer De Haan: Voorzitter, nog even kort over die blanco cheque. Het is niet bedoeld als een blanco cheque. Het is bedoeld om snel terug te komen bij de raad als die pot van drie miljoen terug is om te kijken of we daar nog eventueel geld aan kunnen toevoegen. Juist met die SNN-subsidie zagen we dat er een vaste pot was die op een gegeven moment leeg was, waardoor organisaties of mensen niet meer geholpen kunnen worden, in dit geval organisaties. Dus ik zou juist graag zien dat wanneer die pot leeg is, we met elkaar meteen kunnen zoeken of we daar nog geld voor kunnen vinden, zodat we elke organisatie echt kunnen helpen?

02:38:08

Voorzitter: Wethouder Wijnja.

02:38:11

Wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Op zichzelf is het natuurlijk goed om de komende tijd, met alle maatregelen, niet alleen voor deze, heel nauwkeurig te kijken wat er gebeurt. Voor deze groep is het zo dat de regelingen van de Rijksoverheid als laatste zijn opgetuigd, dus we weten nog niet precies hoe dat gaat landen. We willen het op voorhand niet hebben over of daar wel of niet geld bij moet, maar willen we vooral met elkaar afspreken dat we

heel nauwkeurig gaan kijken wat er gebeurt. Is dit dan voldoende? Als blijkt dat de maatregelen van de Rijksoverheid echt ver onvoldoende zijn, dan gaat u mij weer horen klagen over de Rijksoverheid. Dat is één, maar dan gaan we ook met elkaar kijken wat we dan moeten doen. Dat kan ik u in ieder geval toezeggen, maar zoals het nu in de motie wordt verwoord, gaat het ons een stap te snel en te ver.

02:39:03

Voorzitter: Student en Stad.

02:39:06

De heer Bosch: Ik heb nog een verduidelijkende vraag over motie vier, over die woongroepen en grote huishoudens. Begrijp ik het goed dat de wethouder zegt: "Monitoren wat Den Haag doet en tegelijkertijd kijken wat eventueel mogelijk zou zijn in Groningen om toch bijvoorbeeld mensen in woongroepen te ondersteunen. Alleen dat ontwikkelen van het plan, dat dat al te veel ambtelijke capaciteit kost." Begrijp ik dat goed?

02:39:34

Wethouder Eikenaar: Nee, dat begreep u niet goed. Dat is niet waar het college om gaat. Waar het om gaat, is dat ik voorzie dat er voortdurend nieuwsgroepen, en dat is niet denigrerend bedoeld, maar meer vanuit de gedachte of we dat vervolgens kunnen behappen als we dat moeten gaan uitvoeren, daaraan toegevoegd worden? Er ligt niet voor niets een pakket wat makkelijk uitvoerbaar om grotere groepen gaat. Dat is een hele bewuste keuze, dus het gaat niet zozeer om het ontwikkelen van het beleid. Het gaat erom dat als we de organisatie overladen met verschillende groepen mensen die ook specifiek bediend moeten worden, dat dat een probleem gaat worden. Dat is wat ik zei, dus het gaat niet over het ontwikkelen van het beleid.

02:40:25

Voorzitter: U krijgt nog preadvies over motie zeven en daarna gaan we stemmen.

02:40:35

Wethouder Broeksma: De maatregel die de PVV suggereert om de energiebelasting en de BTW op nul te zetten is een generieke maatregel waar dan ook mensen die het niet nodig hebben, partijen die het niet nodig hebben, daarvan zouden profiteren. Overigens is de BTW al verlaagd van 21 naar 9 procent en betaalt u ook al geen energiebelasting over het eerste deel van uw energieverbruik. Het is, wat het college betreft, beter om de energiebelasting die betaald wordt in te zetten voor specifieke ondersteuning voor juist die groepen die dat het meest nodig heeft. U noemt een aantal groepen in uw overwegingen. Dus niet een generieke maatregel, maar juist een specifieke maatregel. Dat is ook een standpunt wat het college eerder landelijk heeft ingebracht. Het staat u overigens vrij om het kabinet of Tweede Kamer te benaderen met het standpunt zoals u dat denkt het meest handig te vinden. Het college ontraadt om deze reden motie zeven. Tot zover.

02:41:36

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik u voor dat wij overgaan tot stemming. Dat kan gelet op de woordvoeringen tot nu toe. Daarbij is het zo dat we nog 2 november verder komen te spreken over het hele maatregelenpakket en dat geeft dan ook nog de ruimte om uw standpunten nog verder te verduidelijken. Er is nog een vraag van de PVV. Gaat uw gang, en dan sluiten we en gaan we stemmen.

02:42:12

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Nog een vraag aan het college. Dit debat gaat ook over inflatie en mijn voorstel zorgt er ook voor dat de inflatie uiteindelijk wat minder snel stijgt. Is dat een overweging die het college dan ook meeneemt in de maatregelen?

02:42:35

Wethouder Broeksma: Het is voor het college niet makkelijk om de inflatie te beteugelen. Het vraagstuk waar het over gaat, over de energiebelasting en de BTW, dat is niet iets waar de gemeente over gaat. Daardoor zeg ik u ook: u moet bij het kabinet of de Tweede Kamer zijn. Daar staat u vrij om uw partijgenoot of anderen daarover te informeren. Wij denken dat het inzetten van een generieke maatregel te grofmazig is, en daarmee ook partijen, individuen, burgers, inwoners daarvan profiteren die het niet per se nodig hebben. Beter is het om de opbrengst van de energiebelasting gericht in te zetten voor maatregelen en daarvoor [onhoorbaar] het college zich.

02:43:14

Voorzitter: Dank u zeer. Nog een vraag van de SP.

02:43:20

De heer Dijk: Voorzitter, mijn vraag gaat over motie drie, de Second Opinion, en motie negen over de doeltreffendheid koopkracht pakket. Mijn verzoek aan de indieners is of zij genoeg zouden willen nemen met de toezegging die gedaan is, want voor ons wordt deze motie namelijk anders behoorlijk overbodig?

02:43:42

Voorzitter: Dat was inderdaad de vraag die ik nu aan de indieners van motie drie wou stellen. We gaan over tot stemming. Ik sluit de beraadslaging en dan gaan we beginnen met motie onder nummer drie. Daar is een toezegging van de kant van het college. Ik vraag aan de indieners of dat nog nood tot indiening of stemming over deze motie.

02:44:04

De heer Bosch: Als het sowieso gaat gebeuren, dan is het op zich natuurlijk niet nodig om te stemmen. Ik kijk even naar de mede-indieners wat zij ervan denken, maar heel blij dat het sowieso gaat gebeuren, en laten we inderdaad hopen dat de randen van de participatiewet opgezocht kunnen worden en dat daar heel veel studenten van kunnen profiteren.

02:44:22

Voorzitter: Dus geen stemming meer over deze motie. Akkoord. Wat betekent dat voor één en twee?

02:44:30

De heer Bosch: Die wel, want als dit toch gaat gebeuren, dan is het dus mogelijk om motie één en twee wel uit te voeren, en die zouden we graag in stemming brengen.

02:44:37

Voorzitter: Akkoord. Dan gaan we stemmen over motie onder nummer één. Ik stel voor na uw uitvoerige beraadslagingen dat we geen stemverklaringen meer afleggen tenzij het heel erg nodig is. Het is niet nodig.

02:44:51

Voorzitter: Dan gaan we naar motie onder één. Ik open de stemming. Ik kan de stemming sluiten. Voor achttien, tegen 22: motie verworpen.

02:45:42

Voorzitter: Motie onder twee. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Motie verworpen.

02:46:35

Voorzitter: Drie vervalt. Dan zijn we bij motie onder nummer vier. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. De motie is verworpen.

02:47:06

Voorzitter: Dan gaan we naar motie onder nummer vijf. Ik sluit de stemming. De motie is verworpen.

02:47:31

Voorzitter: Motie onder nummer zes. Ik sluit de stemming. De motie is verworpen.

02:48:02

Voorzitter: Motie onder nummer zeven. De motie is verworpen.

02:48:42

Voorzitter: Motie onder nummer acht. Unaniem aanvaard.

02:49:04

Voorzitter: Motie onder nummer negen.

02:49:22

De heer Bushoff: Voorzitter, daar was ook een vraag toch of hij toegezegd was. Volgens mij had mijn collega de heer Dijk net gevraagd dat we een toezegging hebben gehoord en of hij daarmee van tafel gaat of niet? Dus ik was benieuwd of dat zo is.

02:49:35

Voorzitter: Ik krijg niet het signaal dat die van tafel is. Ik kijk indringend rond en als mensen zeggen dat het niet meer hoeft, dan hoeft het niet.

02:49:45

De heer Bushoff: Dan is duidelijk, voorzitter. Als hij overbodig is en toegezegd, dan weet u wat we gaan doen.

02:49:58

Voorzitter: Motie verworpen.

02:50:00

Voorzitter: Motie onder nummer tien tot slot: Niemand in de kou. Ik open de stemming. De motie is aanvaard.

02:50:45

Voorzitter: Daarmee gaat het college samen met de ambtelijke ondersteuning hard aan de slag komende week en u ook, want u wilt nog een paar gesprekken voeren.

5. Sluiting

Voorzitter: Ik sluit de vergadering en we gaan naar de andere verplichtingen.

